

**АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО
ДЕРЖАВНА НАУКОВО–ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

**Ушанування
90-річчя від дня народження
Василя Сухомлинського
науково-допоміжний бібліографічний покажчик**

Київ – 2009

УДК 012Сухомлинський
ББК 91.9:74
С91

Рекомендовано до друку Вченою радою Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського
Протокол № 4 від 10 червня 2009 року

Ушанування 90-річчя від дня народження Василя Сухомлинського :
наук.-допом. бібліогр. покажч. / АПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Л. М. Заліток ; наук. консультант О. В. Сухомлинська ; наук. ред. П. І. Рогова]. – К., 2009. – 96 с.

Упорядник *Заліток Л. М.*, ст. наук. співробітник ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського

Науковий консультант *Сухомлинська О. В.*, докт. пед. наук, професор,
академік

Науковий редактор *Рогова П. І.*, канд. іст. наук, директор ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського

Бібліографічний редактор *Пономаренко Л. О.*, завідувач відділу наукової бібліографії ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського

У бібліографічному покажчику представлено бібліографію праць В. О. Сухомлинського та дослідження вітчизняних і зарубіжних учених про життя й діяльність педагога, що видані до 90-річчя В. О. Сухомлинського. Висвітлені заходи до ювілейної дати педагога.

Покажчик адресовано науково-педагогічним та педагогічним кадрам, аспірантам, студентам, бібліотечним працівникам, усім, кого цікавить життя та творча спадщина В. О. Сухомлинського.

Від упорядника

28 вересня 2008 року вітчизняна й світова громадськість відзначила 90 річчя від дня народження видатного українського педагога-гуманіста, вченого, Героя Соціалістичної праці Василя Олександровича Сухомлинського.

Враховуючи його великий внесок в українську та світову педагогічну науку й освіту, Кабінет Міністрів України прийняв постанову про відзначення ювілею педагога. Віддаючи данину пам'яті великому Добротворцю, в Україні були проведені чисельні заходи, які залучили працівників закладів освіти усіх рівнів, вчених, бібліотекарів, представників Верховної Ради України, Секретаріату Президента України, Кабінету Міністрів України, громадських організацій, сухомлинців із Китаю, Росії (Москва, Урал), Польщі, Білорусі до кращих досягнень вітчизняного досвіду, зосередили увагу на значенні учительської професії, а також продемонстрували внесок України у світову скарбницю гуманістичної думки. Серед заходів: Міжнародна науково-практична конференція та XV Всеукраїнські педагогічні читання „Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: ідеї, пошуки, перспективи” (Кіровоград – Павлиш), регіональні педагогічні читання, наукові конференції, семінари, семінари-практикуми, круглі столи і т. ін. Відбулося відкриття пам'ятників В. О. Сухомлинського в Павлиші та у м. Києві. Були підготовлені теле- і радіопередачі, присвячені педагогу, демонструвались фрагменти фільмів про Вчителя тощо.

„Людина народжується, щоб лишити по собі слід вічний”, – ці слова великого педагога-гуманіста можна віднести і до самого Василя Олександровича. Його педагогічна спадщина – це і є той „вічний слід”, по якому, як за дороговказом, ідуть освітяни різних країн.

Представлений бібліографічний покажчик засвідчує великий інтерес освітянської спільноти до педагогічної спадщини В. О. Сухомлинського та

його особистості, про що переконливо свідчить кількість видань, заходів до ювілейної дати педагога, їх географія та тематика.

Хронологічні рамки вміщених документів і матеріалів 2007–2009 рр. обумовлені темою покажчика – „Ушанування 90-річчя від дня народження Василя Сухомлинського”. Бібліографічний покажчик містить позицій.

При формуванні структури покажчика було враховано зміст включених документів, що дозволило згрупувати матеріали в двох основних розділах: „Твори В. О. Сухомлинського” та „Документи про В. О. Сухомлинського”.

У першому розділі „Твори В. О. Сухомлинського” матеріал згрупований за видами публікацій (окремі видання, статті, фрагменти творів у збірниках та періодичних виданнях) в алфавіті назв творів.

Другий розділ „Документи про В. О. Сухомлинського” розкривається чотирьма підрозділами „Наукові дослідження педагогічної спадщини В. О. Сухомлинського”, „Використання в роботі навчальних закладів педагогічних ідей В. О. Сухомлинського”, „Педагогічні читання, наукові конференції, семінари: до 90-річчя В. О. Сухомлинського” та „Спогади та нотатки про В. О. Сухомлинського”. Матеріал розміщений за видами документів в алфавіті прізвищ авторів та назв творів. У підрозділі „Наукові дослідження педагогічної спадщини В. О. Сухомлинського” матеріали III Міжнародних та XV Всеукраїнських педагогічних читань „В. Сухомлинський у діалозі з сучасністю” подаються як окремі видання, але для глибшого представлення наукових розвідок їхній зміст повністю аналітично розкрито.

У покажчику використана суцільна нумерація бібліографічних записів.

Бібліографічний опис здійснено згідно з чинними в Україні державними стандартами, зокрема ДСТУ. ГОСТ 7.1: 2006.

Видання містить довідково-пошуковий апарат, який складається з:

- іменного покажчика;
- географічного покажчика;

- змісту покажчика.

У покажчику додатком подаються заходи, проведені в різних областях України по відзначенню 90-річчя В. О. Сухомлинського. Матеріал згруповано за алфавітом географічних назв, а в межах області - хронологічно.

Джерельною базою при відборі документів були фонди читального залу Фонду В. О. Сухомлинського Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського, електронні ресурси.

Матеріал покажчика опрацьовано *de visu*.

Дане видання підготовлено для спеціалістів та широкого кола читачів, усім, хто вивчає, творчо впроваджує в практику передові педагогічні ідеї видатного педагога, кого цікавить постать В. О. Сухомлинського.

I. ТВОРИ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

ОКРЕМІ ВИДАННЯ

1. **Вогнегривий коник** : Казки. Притчі. Оповідання / упоряд. і передмова Ольги Сухомлинської. – 2-ге вид., стереотип. – К. : Вікар, 2008. – 200 с. – (Скарби української літератури).
2. **Квітка сонця**: притчі, казки, оповідання : кн. для чит. дорослими дітям / В. О. Сухомлинський ; [пер. Д. С. Чередниченка]. – Х. : Школа, 2009. – 240 с.
3. **Любов до рідного слова** / вступ. ст. та упоряд. Г. Федорченко. – Переяслав-Хмельницький : СКД, 2008. – 196 с. – (До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського).
4. **„Обережно: дитина!”** : В. О. Сухомлинський про важких дітей : темат. зб. / [упоряд. Т. В. Філімонова ; автор ідеї, консультант та наук. ред. проф. О. В. Сухомлинська]. – Луганськ : Держ. закл. „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”, 2008. – 264 с.
5. **Хрестоматія з української класичної педагогіки**: К. Ушинський, С. Русова, А. Макаренко, Г. Ващенко, В. Сухомлинський : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / уклад. : В. П. Кравець, О. І. Мешко]. – К. : Грамота, 2008. – 768 с.
6. **Этюды о В. А. Сухомлинском**. Педагогические апокрифы / [сост., предисл., послесл., вступ. к частям О. В. Сухомлинской]. – К. : Акта, 2008. – 432 с.

СТАТТІ, ФРАГМЕНТИ ТВОРІВ

У ЗБІРНИКАХ ТА ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАННЯХ

7. **Вислови мудрого вчителя** : [уривки з творів В. Сухомлинського про духов. розв., про людську особистість] // Позаклас. час. – 2008. – № 2. – С. 33–34 ; № 3. – С. 21 ; № 6. – С. 21.

8. **Вислови мудрого вчителя В. Сухомлинського** : про значення книги у житті дитини // Шкіл. б-ка. – 2008. – № 2. – С. 12–14. – (До 90-річчя від дня народження).
9. **Думки напередодні навчального року** : [вислови педагога про роль гри в розв. дитини та про етич. виховання] // Дошкілля. – 2008. – № 3. – С. 32.
10. **З архіву Державного педагогічно-меморіального музею В. О. Сухомлинського** : [витяги з протоколів засідань психол. семінарів, педрад] // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 1/2. – С. 60–66. – (90-річчя з дня народження).
11. **Казки** // Рідна шк. – 2008. – № 9. – С. 23–33. – (До 90-річчя від дня народж. В. О. Сухомлинського і 15-х Всеукр. пед. читань „Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю”). – Зміст : Як Бджола стала золота ; Зелене та рум'яне яблучка ; Джміль і Лілова Кितिця; Сніжинка й Сонце ; Мати – єдина ; Усмішка ; Куди поспішали мурашки ; Це, сину, моє поле ; Сергійкова квітка ; Петрик і Павлик ; Він прийде... ; Веселка ; Які ж ви щасливі! ; Ті самі слова ; Говорити без дозволу не можна ; Позбирай сльози; Мерехтлива Зірочка ; Страшний черв'ячок ; Миколі стало легше ; Несміливий хлопчик ; Хліб – то праця людська ; Чотири вітри і материнське горе ; Яблунька і літо ; Покинуте кошеня ; Жаль Самого себе ; Коли Ваш день народження?
12. **Серце, віддане дитинству**: до 90-річчя від дня народж. В. О. Сухомлинського : [вислови В. О. Сухомлинського про виховання] // Дошкілля. – 2008. – № 3. – С. 3.

II. ДОКУМЕНТИ ПРО В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

2.1. Наукові дослідження педагогічної спадщини

В. О. Сухомлинського

ОКРЕМІ ВИДАННЯ

13. **Антонець, М.** Дидактичні проблеми загальноосвітньої школи у педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського : монографія / Михайло Антонець. – К. : Вища шк., 2008. – 247 с. – (До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського).
14. **Богущ, А.** Педагогічні виміри Василя Сухомлинського в сучасному освітньому просторі : монографія / Алла Богущ. – К. : Слово, 2008. – 272 с.
15. **Бондар, Л. С.** Виховання моральних цінностей у школярів у педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л. С. Бондар, А. І. Кузьмінський, Л. І. Прокопенко. – Черкаси : Видавн. від. ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2008. – 160 с.
16. **Калініченко, Н. А.** Світлий геній Павлиша : (90-річчю В. О. Сухомлинського присвячується) / Н. А. Калініченко. – 2-ге вид., доповн. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2008. – 154 с. : іл.
17. **Калуська, Л.** Видатні українські педагоги : інформ. довідник : (Г. Сковорода, Г. Ващенко, С. Русова, В. Сухомлинський, М. Стельмахович) / Любомира Калуська. – Т. : Мандрівець, 2008. – 224 с.
18. **Клочек, Г. Д.** Константи Василя Сухомлинського : статті / Г. Д. Клочек. – Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2008. – 68 с.

19. **Петренко, О. Б.** Проблема статевої соціалізації особистості у педагогічній спадщині Василя Сухомлинського : [монографія] / О. Б. Петренко ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне : РДГУ, видавець Олег Зень, 2008. – 191 с.
20. **Рындак, В. Г.** Учитель Сухомлинский: уроки на завтра : [монографія] / В. Г. Рындак ; М-во образования и науки Рос. Федерации, Федер. агентство по образованию, Оренбург. гос. пед. ун-т. – Оренбург : ОГПУ, 2008. – 512 с. : ил.
21. **Савченко, О. Я.** Виховний потенціал початкової освіти / О. Я. Савченко. – К. : Цудзинович Т. І., 2007. – 204 с. – (До 90-річчя від дня народження Василя Олександровича Сухомлинського).

СТАТТІ В ЗБІРНИКАХ ТА ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАННЯХ

22. **Авраменко, О.** Педагогічна спадщина В. О. Сухомлинського як джерело ідей щодо різновікового об'єднання дітей / Оксана Авраменко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 120–124. – Бібліогр.: 10 назв.
23. **Аллагулов, А.** Аксиологический подход, как методологическая основа изучения нравственного воспитания в Павлышской средней школе / Артур Аллагулов // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 64–68. – Бібліогр.: 6 назв.
24. **Антонець, М.** Великий українець, педагог-гуманіст і дитячий письменник : до 90-річчя від дня народж. В. Сухомлинського / М. Антонець // Освіта України. – 2008. – 29 серп. (№ 65/66). – С. 5.

25. **Антонець, М.** Вихователь має знати і розуміти світ дитинства / Михайло Антонець // Почат. шк. – 2008. – № 4. – С. 5–6. – (До 90-річчя В. О. Сухомлинського).
26. **Антонець, М. Я.** Проблема рідномовного виховання у поглядах К. Д. Ушинського і В. О. Сухомлинського / Антонець М. Я. // Вісн. Черніг. держ. пед. ун-ту. Сер.: Пед. науки. – Чернігів, 2008. – Вип. 56. – С. 91–94. – Бібліогр.: 6 назв.
27. **Антонець, М. В. О.** Сухомлинський і боротьба ідей у радянській педагогіці 60–70 років ХХ ст. / Михайло Антонець // Рідна шк. – 2008. – № 9. – С. 8–12. – (До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського і 15-х Всеукраїнських педагогічних читань „Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю”).
Te same // Наук. зап. Сер. Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 173–179. – Бібліогр.: 27 назв.
28. **Антонець, М. В. О.** Сухомлинський про вікові особливості і громадянське виховання підлітків / М. Антонець // Рідна шк. – 2007. – № 9. – С. 17–19.
29. **Антонець, М.** Утвердження гармонії розуму і серця / Михайло Антонець // Сіл. шк. – 2008. – 13 лют. (№ 6). – С. 2.
30. **Арцишевський, Р.** На шляху до людини : (ідеї людиноцентризму в педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського) / Роман Арцишевський // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 20–25. – Бібліогр.: 21 назв.
31. **Арцишевський, Р.** Серце, віддане дітям / Р. Арцишевський // Пед. пошук. – 2008. – № 1. – С. 7–10. – (До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського).

32. **Бакалюк, В.** Ноосфера Василя Сухомлинського. Взаємодія з природою: теорія і практика / Віталій Бакалюк // Директор шк., ліцею, гімназії. – 2008. – № 4. – С. 71–74. – (90-річчю від дня народження славнозвісного українського педагога Василя Сухомлинського присвячується).
33. **Баранюк, І.** Система діяльності В. О. Сухомлинського як ученого та директора школи з формування професійної компетентності вчителя / Ірина Баранюк // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 309–314.
34. **Башинська, Т.** Особливості формування розвивального середовища сільської початкової школи в педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського / Тетяна Башинська // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 130–134. – Бібліогр.: 10 назв.
35. **Березівська, Л.** Творча спадщина В. О. Сухомлинського як джерело педагогіки співробітництва / Лариса Березівська // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 183–187. – Бібліогр.: 23 назви.
36. **Бех, І.** Естетика духовності В. О. Сухомлинського / Іван Бех // Наук. зап. Сер. Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народж. В. О. Сухомлинського. – С. 3–5.
- Те саме* // Рідна шк. – 2008. – № 9. – С. 3–4. – (До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського і 15-х Всеукраїнських педагогічних читань „Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю”) ; Пед. газ. – 2008. – Верес. (№ 9). – С. 3. – (До ювілею В. О. Сухомлинського).

37. **Бех, І.** Василь Сухомлинський і культурно-освітнє сьогодення / І. Бех // Педагогіка толерантності. – 2008. – № 3. – С. 192–194.
38. **Белан, Г.** Спадщина В. О. Сухомлинського в професійній підготовці сучасного педагога / Ганна Белан // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 262–266. – Бібліогр.: 10 назв.
39. **Бєлова, С.** Система творчого виховання учнів у педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського та Г. Шарельмана / Світлана Бєлова // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 187–191. – Бібліогр.: 12 назв.
40. **Бик, А.** Теоретико-концептуальні підходи Василя Сухомлинського до формування змісту шкільної освіти / Адам Бик // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 68–72.
41. **Богуславский, М.** Динамика целестенностных смыслов воспитания в педагогической системе В. А. Сухомлинского / Михаил Богуславский // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 5–9.
42. **Богуславский, М.** Идеал учителя В. А. Сухомлинского / Михаил Богуславский // Пед. вестник. – 2008. – № 9. – С. 7. – (Подвижники просвещения).
43. **Богуславский, М.** Василий Александрович Сухомлинский: цели и мысли воспитания / Михаил Богуславский // Нар. образование. – 2008. – № 9. – С. 261–266. – (Юбилей).
44. **Богущ, А.** Родинна педагогіка Василя Сухомлинського: від материнського порога до людини / А. Богущ // Вісник Прикарпат. ун-

- ту. Педагогіка / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 2008. – Вип. 22/23. – С. 3–7. – Бібліогр.: 10 назв.
45. **Богущ, А. М.** Василь Сухомлинський: азбука виховання майбутніх громадян України / А. М. Богущ // Наука і освіта. – 2008. – № 6. – С. 3–6. – (До 90 років з дня народження В. О. Сухомлинського).
46. **Болсун, С. А.** Наставницьке консультування батьків у світлі ідей В. О. Сухомлинського / С. А. Болсун, К. М. Денисенко // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 1/2. – С. 121–125. – (90-річчя з дня народження).
47. **Бондар, Л. В.** Сухомлинський: гармонія творення людини / Людмила Бондар // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 26–30. – Бібліогр.: 12 назв.
48. **Бондар, Л.** Питання навчання і виховання в поглядах К. Ушинського і В. Сухомлинського / Людмила Бондар // Рідна шк. – 2008. – № 9. – С. 12–15. – (До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського і 15-х Всеукраїнських педагогічних читань „Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю”).
49. **Бондар, Л. С. В. О. Сухомлинський: висока духовність і професіоналізм учителя : (до 90-ї річниці з дня народж. В. О. Сухомлинського) / Л. С. Бондар // Педагогіка і психологія. – 2008. – № 3/4. – С. 27–33. – Бібліогр. : 6 назв.**
50. **Бондар, Л. В. О. Сухомлинський і основні пріоритети у вихованні громадянськості / Л. Бондар // Рідна шк. – 2007. – № 9. – С. 19–22.**
51. **Бондар, Л. С. К. Ушинський і В. Сухомлинський: перегук навчально-виховних ідей / Бондар Л. С. // Вісн. Черніг. держ. пед. ун-ту. Сер.: Пед. науки. – Чернігів, 2008. – С. 95–99. – Бібліогр.: 13 назв.**
52. **Борова, В.** Реалізація лінгводидактичних ідей В. Сухомлинського в коригуванні звукової культури мовлення дошкільників / Валентина Борова // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від

- дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 191–195. – Бібліогр.: 9 назв.
53. **Бреусова, Т.** К вопросу о роли искусства в воспитании личности младшего школьника / Т. Бреусова // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 33–35. – Бібліогр.: 7 назв.
54. **Бричок, С. В.** Сухомлинський про розвиток мислення молодшого школяра / Світлана Бричок // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 9–13. – Бібліогр.: 8 назв.
55. **Бутенко, Л.** Мудрість любові / Ліна Бутенко, Світлана Скуренко // Дит. садок. – 2008. – Верес. (№ 35). – С. 14. – (До 90-річчя від дня народження В. Сухомлинського).
56. **Бутенко, Л. М.** Народознавчі засади родинної педагогіки В. О. Сухомлинського / Л. М. Бутенко, С. Л. Скуренко // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 1/2. – С. 137–139. – (90-річчя з дня народження).
57. **Васьківська, Г.** Проблема формування системи знань про людину у школярів крізь призму педагогічної спадщини В. О. Сухомлинського / Галина Васьківська // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 35–40. – Бібліогр.: 15 назв.
58. **Вашуленко, М.** В. О. Сухомлинський – творець дитинства рідної мови / Микола Вашуленко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 3–5.

59. **Возняк, А.** Система позакласної діяльності у педагогічній практиці Василя Сухомлинського / А. Возняк // Молодь і ринок. – 2008. – № 7/8. – С. 160–163.
60. **Войтова, Л.** Шкільне краєзнавство у виховній системі В. О. Сухомлинського / Людмила Войтова // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 225–229. – Бібліогр.: 5 назв.
61. **Воробйова, І.** Особистісно орієнтоване вивчення іноземних мов на засадах гуманістичної концепції В. О. Сухомлинського / Ірина Воробйова, Людмила Воробйова // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 115–120. – Бібліогр.: 8 назв.
62. **Врочинська, Л. І.** В. О. Сухомлинський про виховання гуманності в дітей / Л. І. Врочинська // Наука і освіта. – 2008. – № 6. – С. 21–24. – (До 90 років з дня народження В. О. Сухомлинського).
63. **Гагарінова Н. П.** Ідеї В. О. Сухомлинського у практиці взаємодії дошкільного закладу та родини / Н. П. Гагарінова // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 1/2. – С. 157–159. – (90-річчя з дня народження).
64. **Гергуль, С.** Самоосвіта вчителя в контексті педагогічної спадщини В. О. Сухомлинського / Світлана Гергуль // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 323–327. – Бібліогр.: 5 назв.
65. **Гирняк, О. Н.** Создание ситуаций успеха в учебной деятельности младших школьников : [выступление на IV Всеукр. науч.-метод. конф. „В. О. Сухомлинський і сучасність: полікультурність освіти та педагогічні науки”] / О. Н. Гирняк // Пед. жизнь Крыма. – 2007. – № 10. – С. 21–23.

66. **Головко, Л. А.** Воспитать настоящего человека : [выступление на IV Всеукр. науч.-метод. конф. „В. О. Сухомлинський і сучасність: полікультурність освіти та педагогічні науки”] / Л. А. Головко // Пед. жизнь Крыма. – 2007. – № 10. – С. 25–31.
67. **Гончар, Л. А.** Эстетическое воспитание во внеклассной работе : [выступление на IV Всеукр. научно-метод. конф. „В. О. Сухомлинський і сучасність: полікультурність освіти та педагогічні науки”] / Л. А. Гончар // Пед. жизнь Крыма. – 2007. – № 10. – С. 32–35.
68. **Гончарук, О. В.** Формування економічної культури учнів в контексті поглядів В. О. Сухомлинського / О. В. Гончарук // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 3. – С. 81–84.
69. **Горашук, В.** Погляди В. О. Сухомлинського на валеологізацію навчально-виховного процесу у школі / Валерій Горашук // Здоров'я та фіз. культура. – 2008. – Січ. (№ 2). – С. 9–12.
70. **Горбенко, О. В.** В. О. Сухомлинський про художню культуру вчителя / Олена Горбенко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 327–330. – Бібліогр.: 6 назв.
71. **Гордій, Н. М.** Умови оволодіння педагогічною майстерністю педагога у наукових працях В. О. Сухомлинського / Н. М. Гордій // Наука і освіта. – 2008. – № 6. – С. 24–28. – (До 90 років з дня народження В. О. Сухомлинського).
72. **Григоренко, Г. І.** В. О. Сухомлинський про виховання бережливості в дітей дошкільного віку / Г. І. Григоренко, Р. П. Жадан // Наука і освіта. – 2008. – № 6. – С. 32–36. – (До 90 років з дня народження В. О. Сухомлинського).
73. **Гринь, Т. В.** В. О. Сухомлинський про взаємозв'язок педагогічних умов і факторів у процесі морального виховання учнів / Тамара Гринь // Наук.

- зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 40–45. – Бібліогр.: 5 назв.
74. **Гринь, Т. В.** К. Д. Ушинський та В. О. Сухомлинський: ретроспективний погляд / Гринь Т. В. // Вісн. Черніг. держ. пед. ун-ту. Сер.: Пед. науки. – Чернігів, 2008. – Вип. 56. – С. 88–90.
75. **Гриньова, М.** Біоетика в гуманістичних засадах педагогіки В. О. Сухомлинського / Марина Гриньова, Юрій Кращенко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 46–51. – Бібліогр.: 25 назв.
76. **Грицай, Ю.** В. О. Сухомлинський про гуманне ставлення до дитини як першооснову розвитку гуманної особистості / Юрій Грицай // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 45–47. – Бібліогр.: 6 назв.
77. **Грицак, В.** Щастя як педагогічна категорія у творчій спадщині Василя Сухомлинського / Вікторія Грицак // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 134–139.
78. **Деркач, В. Ф.** Роль школи та сім'ї у вихованні дітей дошкільного та шкільного віку в контексті педагогіки В. О. Сухомлинського / В. Ф. Деркач // Наука і освіта. – 2008. – № 6. – С. 46–49. – (До 90 років з дня народження В. О. Сухомлинського).
79. **Дічек, Н.** Духовні доміанти В. О. Сухомлинського / Наталія Дічек // Рідна шк. – 2008. – № 9. – С. 5–7. – (До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського і 15-х Всеукраїнських педагогічних читань „Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю”).

80. **Дічек, Н.** Одухотворення педагогіки – головна мета новаторства В. Сухомлинського / Наталія Дічек // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 30–35. – Бібліогр.: 23 назви.
81. **Дічек, Н.** Своєрідність концепції виховання громадянина за спадщиною В. О. Сухомлинського : [морал.-емоц. система виховання громадянина (за В. Сухомлинським)] / Н. Дічек // Рідна шк. – 2007. – № 9. – С. 14–16.
82. **Довга, Т.** Етичні грані дитячого світобачення в гуманістичній педагогіці В. О. Сухомлинського / Тетяна Довга // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 48–51. – Бібліогр.: 10 назв.
83. **Дружинина, Г. А.** Идеи В. А. Сухомлинского как основа современных представлений о профессиональной позиции педагога / Г. А. Дружинина // Пед. жизнь Крыма. – 2007. – № 9. – С. 18–21. – Библиогр.: 8 назв.
84. **Дубінка, М.** В. О. Сухомлинський про роль учителя у формуванні особистості школярів та його покликання / Микола Дубінка // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 266–271. – Бібліогр.: 9 назв.
85. **Дьяченко, Б.** Компетентнісний підхід до якості освіти й діалог з В. Сухомлинським / Борис Дьяченко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 196–199. – Бібліогр.: 6 назв.

86. **Дьяченко, Б.** Василь Сухомлинський у діалозі з компетентнісним підходом до якості освіти в сучасному вимірі / Б. Дьяченко // Освіта на Луганщині. – 2008. – № 2. – С. 13–16. – Бібліогр. : 6 назв.
87. **Дяченко, Т. В. О.** Сухомлинський про виховання у дітей бережливого ставлення до природи / Тетяна Дяченко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 72–75.
88. **Євдокимов, В.** Культурне середовище навчального закладу: створення і розвиток : [з використ. спадщини В. О. Сухомлинського] / Віктор Євдокимов // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 25–30. – Бібліогр.: 5 назв.
89. **Жаровцева, Т. Г.** Педагогічна освіченість батьків як умова реалізації ідей батьківської педагогіки В. Сухомлинського / Т. Г. Жаровцева // Наука і освіта. – 2008. – № 6. – С. 57–60. – (До 90 років з дня народження В. О. Сухомлинського).
90. **Жорнова, О.** Виховання споживача мистецтва як проект розвитку особистості: погляди В. Сухомлинського та сучасне витлумачення змісту педагогічного впливу / Олена Жорнова // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 13–18. – Бібліогр.: 8 назв.
91. **Жорнова, О.** Архетипи соціального життя як вимір життєздатності педагогічної системи : (на прикладі В. Сухомлинського) / Ольга Жорнова // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 56–60. – Бібліогр.: 21 назва.

92. **Жуньчжи, Ч.** Розмышления о высшем педагогическом образовании на основе идеи В. А. Сухомлинского / Чжоу Жуньчжи, Ду Яньян // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 14–17.
93. **Заболотська, О.** Гуманістична педагогіка В. О. Сухомлинського як джерело збагачення сучасної педагогічної науки / Ольга Заболотська // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 60–64.
94. **Завгородня, Т.** Ідеї Василя Сухомлинського про соціалізацію учнів молодших класів: історія і сучасність / Тетяна Завгородня // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 18–21. – Бібліогр.: 5 назв.
95. **Загородня, А. В.** О. Сухомлинський та І. О. Синиця: погляди на проблему мовлення у контексті сучасної освіти / Алла Загородня // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 213–217. – Бібліогр.: 15 назв.
96. **Заліток, Л.** Бібліотека – джерело духовної культури в педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського / Л. Заліток // Рідна шк. – 2007. – № 9. – С. 22–24 ; Почат. шк. – 2008. – № 9. – С. 19–21. – (До 90-річного ювілею Василя Сухомлинського).
97. **Заліток, Л.** Публіцистична спадщина В. О. Сухомлинського в суспільно-політичній пресі (1943–1970 рр.) / Людмила Заліток // Рідна шк. – 2008. – № 9. – С. 15–16. – (До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського і 15-х Всеукраїнських педагогічних читань „Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю”).

98. **Заліток, Л.** Василь Сухомлинський у бібліографії / Людмила Заліток, Павла Рогова // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 205–208. – Бібліогр.: 12 назв.
99. **Іванко, А. Б.** До питання про еволюцію суспільно-політичних та педагогічних поглядів В. О. Сухомлинського / А. Б. Іванко // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 1/2. – С. 105–110. – (90-річчя з дня народження).
100. **Іванюк, Г.** Вплив культурологічних чинників на діяльність сільської школи / Ганна Іванюк // Почат. шк. – 2008. – № 9. – С. 12–15. – (До 90-річного ювілею Василя Сухомлинського).
101. **Іванюк, Г. І.** Модель особистісно орієнтованого навчально-виховного середовища школи в теоретико-практичній спадщині В. О. Сухомлинського / Г. І. Іванюк // Наука і освіта. – 2008. – № 8/9. – С. 235–238.
102. **Ільченко, С.** Актуальність гуманістичної спрямованості педагогічної концепції В. О. Сухомлинського в контексті розбудови національної системи освіти й демократизації освітянської діяльності / Сніжана Ільченко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 139–141.
103. **Ісаєва, Г.** Формування в учнів умінь і навичок роботи з підручником у педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського / Ганна Ісаєва // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 141–147. – Бібліогр.: 7 назв.
104. **Калініченко, Н.** Вплив трудової підготовки на загальний розвиток особистості в педагогіці В. О. Сухомлинського / Н. Калініченко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. –

- Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 51–57. – Бібліогр.: 15 назв.
105. **Калініченко, Н.** Естетична творчість як джерело предметно-перетворювального ставлення особистості до навколишньої дійсності / Надія Калініченко // Рідна шк. – 2008. – № 9. – С. 17–19. – (До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського і 15-х Всеукраїнських педагогічних читань „Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю”).
106. **Калініченко, Н. А.** Проблеми виховання патріота-громадянина в педагогіці Василя Сухомлинського та сучасній школі / Н. А. Калініченко // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 1/2. – С. 111–113. – (90-річчя з дня народження).
107. **Калініченко, Н. В.** О. Сухомлинський про роль естетичної творчості у становленні особистості / Надія Калініченко // Почат. шк. – 2008. – № 9. – С. 15–16. – (До 90-річного ювілею Василя Сухомлинського).
108. **Калмиков, Г. В.** Суб’єкт-суб’єктна парадигма у гуманістичній концепції взаємин особи і колективу педагогічної творчості В. О. Сухомлинського / Г. В. Калмиков // Наука і освіта. – 2008. – № 6. – С. 78–81. – (До 90-річчя з дня народження В. О. Сухомлинського).
109. **Калуська, Л.** Багатство спадку Сухомлинського: В. Сухомлинський про розвиток пізнавальних інтересів у процесі дослідницько-пошукової діяльності дитини / Л. Калуська // Палітра педагога. – 2008. – № 5. – С. 7–14.
110. **Кальчук, М.** Педагогіка В. О. Сухомлинського – педагогіка ХХІ століття / М. Кальчук // Почат. шк. – 2008. – № 9. – С. 1–3. – (До 90-річного ювілею Василя Сухомлинського).
111. **Картакова, Н. В.** Реализация идей В. А. Сухомлинского по формированию у ребенка активной гражданской и жизненной позиции в работе школьной библиотеки : [выступление на IV Всеукр. науч.-метод. конф. „В. О. Сухомлинський і сучасність: полікультурність

- освіти та педагогічні науки”] / Н. В. Картакова // Пед. жизнь Крыма. – 2007. – № 10. – С. 54–56.
112. **Кисельова, О. І.** Повчання як метод морального виховання у педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського / О. І. Кисельова // Наука і освіта. – 2008. – № 6. – С. 82–84. – (До 90 років з дня народження В. О. Сухомлинського).
113. **Кіт, Г.** Дослідництво – запорука успіху педагогічної праці : [за Сухомлинським] / Галина Кіт // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 147–151.
114. **Клочек, Г.** Константи Василя Сухомлинського : [до 90-річчя від дня народж. В. О. Сухомлинського] / Григорій Клочек // Народне слово. – 2008. – 23 верес. (№ 105). – С. 3 ; 25 верес. (№ 106). – С. 3 ; 30 верес. (№ 108). – С. 3 ; 2 жовт. (№ 109). – С. 3 ; Дзеркало тижня. – 2008. – 13 верес. (№ 34). – С. 13.
115. **Клочек, Г.** „Не кожен педагог розуміє мудрість Сухомлинського” / [інтерв'ю з Григорієм Клочек провела Людмила Макей] // Народне слово. – 2008. – 25 верес. (№ 106). – С. 1. – (До 90-річчя Василя Сухомлинського).
116. **Клочек, Г.** Педагогіка – наука для всіх : [про необхідність активізації осмислення творчої спадщини В. О. Сухомлинського] / Г. Клочек // Освіта України. – 2008. – 26 верес. (№ 74). – С. 3. – (До 90-річчя Василя Сухомлинського).
117. **Коваленко, Т. В.** Невичерпність педагогічної спадщини В. О. Сухомлинського у розвитку духовності вчителя / Т. В. Коваленко // Пед. жизнь Крыма. – 2007. – № 9. – С. 51–52. – Бібліогр.: 4 назв.
118. **Комісаренко, Н.** Проблема творчої самореалізації учнів у педагогічній спадщині Василя Сухомлинського / Наталія Комісаренко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т

- ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 57–59.
119. **Кондратенко, Г.** Проблема підготовки майбутніх спеціалістів на основі гуманістичної спадщини В. О. Сухомлинського / Галина Кондратенко, Людмила Бабіч // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 280–285. – Бібліогр.: 17 назв.
120. **Кондратенко, Л.** Механізми самостворення особистості або народження громадянина / Лариса Кондратенко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 59–63. – Бібліогр.: 7 назв.
121. **Кондратова, В. В.** Розвиток творчих здібностей учнів на уроках образотворчого мистецтва в початкових класах / В. В. Кондратова // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 1/2. – С. 117–120. – (90-річчя з дня народження).
122. **Кончиц, І.** Сухомлинський про розвиток творчості школярів / Інна Кончиц // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 140–143. – Бібліогр.: 8 назв.
123. **Копіца, Є. П.** „Слово про слово” / Є. П. Копіца // Наука і освіта. – 2008. – № 6. – С. 88–90. – (До 90 років з дня народження В. О. Сухомлинського).
124. **Короткова, І. П.** Наукова своєрідність педагогічної спадщини В. О. Сухомлинського : [виступлення на IV Всеукр. наук-метод. конф. „В. О. Сухомлинський і сучасність: полікультурність освіти та педагогічні науки”] / І. П. Короткова // Пед. жизнь Крыма. – 2007. – №10. – С. 36–39.

125. **Котелянець, Н. В. В. О.** Сухомлинський і трудове виховання школярів / Н. В. Котелянець // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 1/2. – С. 133–136. – (90-річчя з дня народження).
126. **Котик, Т. М.** Проблема формування мовної особистості в лінгводидактичній спадщині В. О. Сухомлинського / Т. М. Котик // Наука і освіта. – 2008. – № 6. – С. 93–96. – (До 90 років з дня народження В. О. Сухомлинського).
127. **Кочерга, О.** Проблема відповідальності вчителя у творчій спадщині В. О. Сухомлинського / Ольга Кочерга // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 338–342. – Бібліогр.: 11 назв.
128. **Кочубей, Т.** Філософія дитинства в наукових працях та практичному досвіді В. О. Сухомлинського / Тетяна Кочубей // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 217–223. – Бібліогр.: 12 назв.
129. **Кравець, Н.** Корекційна психопедагогіка та гуманістичні ідеї В. О. Сухомлинського / Ніна Кравець // Наук. зап. Сер. Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 67–71. – Бібліогр.: 7 назв.
130. **Кравець, Т.** Статеве виховання крізь призму педагогічних ідей В. О. Сухомлинського / Тетяна Кравець // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 243–246. – Бібліогр.: 6 назв.
131. **Кравцов, С. В.** Психологічні проблеми виховання дітей та молоді в дусі гуманістичної педагогіки В. О. Сухомлинського / Сергій Володимирович Кравцов // Психол. газ. – 2008. – Січ. (№ 1). – С. 22–29.

132. **Кравцова, Т.** Вивчення природи дитини в поглядах В. О. Сухомлинського та представників реформаторської педагогіки кінця XIX – початку XX століття : (порівняльний аналіз) / Тетяна Кравцова, Володимир Метель // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 200–205. – Бібліогр.: 16 назв.
133. **Кравченко, Л. В.** Принципи роботи вихователя зі словом у педагогічній спадщині В. Сухомлинського / Л. В. Кравченко // Наука і освіта. – 2008. – № 6. – С. 96–99. – (До 90 років з дня народження В. О. Сухомлинського).
134. **Кривошеєва, Г.** Актуалізація валеологічних ідей Василя Олександровича Сухомлинського в сучасній гуманістичній педагогіці / Галина Кривошеєва // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 63–67. – Бібліогр.: 8 назв.
135. **Кудикіна, Н.** Ідеї В. О. Сухомлинського як методологічна основа естетизації освітнього середовища / Надія Кудикіна // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 36–39. – Бібліогр.: 7 назв.
136. **Кузь, В. В.** Сухомлинський: декілька думок до ювілею / Володимир Кузь // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 17–20.
137. **Кузьменко, В. В.** О. Сухомлинський про формування в школярів наукових поглядів на світ / Василь Кузьменко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград,

2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народж. В. О. Сухомлинського. – С. 76–80. – Бібліогр.: 9 назв.
138. **Ларіонова, О.** Виховання національно-свідомого громадянина / О. Ларіонова // Сіл. життя. – 2008. – 14 трав. (№ 36). – С. 3. – (Василь Сухомлинський і освіта Знам'янщини).
139. **Ликов, В.** Народна педагогіка в теорії та практиці В. О. Сухомлинського / Василь Ликов // Рідна шк. – 2008. – № 9. – С. 19–21. – (До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського і 15-х Всеукраїнських педагогічних читань „Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю”).
140. **Ликов, В.** Розвиток В. О. Сухомлинським ідей народної педагогіки / Василь Ликов // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 80–85. – Бібліогр.: 10 назв.
141. **Лифар, В.** День народження Василя Олександровича : [до 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського] / Лифар Вероніка // Колежанські новини. – 2008. – Верес. (№ 9). – С. 2.
142. **Лісовенко, С.** З думою про творчу особистість / С. Лісовенко // Сіл. життя. – 2008. – 14 трав. (№ 36). – С. 2. – (Василь Сухомлинський і освіта Знам'янщини).
143. **Лозова, В.** Ідеї саморозвитку особистості в педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського / Валентина Лозова, Ганна Троцько // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 168–172. – Бібліогр.: 6 назв.
144. **Лопухівська, А.** Проблема розвитку соціальної активності учнів сільської школи в педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського / Алла Лопухівська // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 71–76. – Бібліогр.: 9 назв.

145. **Луцан, Н. І.** Розвиток мовлення дітей у педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського / Н. І. Луцан // Наука і освіта. – 2008. – № 6. – С. 104–106. – (До 90 років з дня народження В. О. Сухомлинського).
146. **Луценко, Л.** Проблема свободи особистості в спадщині В. О. Сухомлинського / Любов Луценко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 144–148. – Бібліогр.: 12 назв.
147. **Луцюк, А.** Гуманізація педагогічних взаємин у творчій спадщині В. О. Сухомлинського / Анатолій Луцюк // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 76–78. – Бібліогр.: 6 назв.
148. **Луцюк, А.** Василь Сухомлинський про духовність особистості / Анатолій Луцюк // Пед. пошук. – 2008. – № 3. – С. 28–29. – (до 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського).
149. **Марко, В.** Від „джерел слів” до „таїни слова” : В. Сухомлинський про роботу з учнями над словом / В. Марко // Освіта України. – 28 груд. (№ 96). – С. 5 ; Сіл. шк. – 2007. – 28 груд. (№ 48). – С. 3.
150. **Мартинюк, Г. І.** Роль природного довкілля у формуванні особистості у працях В. О. Сухомлинського / Г. І. Мартинюк // Наука і освіта. – 2008. – № 6. – С. 107–109. – (До 90 років з дня народження В. О. Сухомлинського).
151. **Марченко, І. А.** Трансформація ідей В. О. Сухомлинського у професійну майстерність учителя як чинник розвитку здібностей учнів / І. А. Марченко, Г. О. Ткаченко // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 1/2. – С. 139–145. – (90-річчя з дня народження).
152. **Махотина, И. В.** Теория и методика воспитания интереса в деятельности В. А. Сухомлинского / И. В. Махотина // Пед. жизнь Крыма. – 2007. – № 9. – С. 33–34. – Библиогр.: 3 назв.

153. **Мелешко, В.** Формування навчально-виховного середовища сільської школи в контексті гуманістичних ідей В. О. Сухомлинського / Віра Мелешко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 85–89.
154. **Мельничук, С.** Проблема формування правової культури в педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського / Сергій Мельничук, Валентина Владимірова // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 21–23. – Бібліогр.: 6 назв.
155. **Монке, О. С.** Педагогічно-творча спадщина Василя Сухомлинського в контексті формування духовних цінностей дошкільників / О. С. Монке // Наука і освіта. – 2008. – № 6. – С. 112–115. – (До 90 років з дня народження В. О. Сухомлинського).
156. **Мужичок, В.** В. О. Сухомлинський про фізичне виховання як складову народної педагогіки / Вадим Мужичок // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 257–259.
157. **Мусієнко-Репська, В. І.** Духовні цінності в педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського / В. І. Мусієнко-Репська // Наука і освіта. – 2008. – № 6. – С. 115–117. – (До 90 років з дня народження В. О. Сухомлинського).
158. **Мухин, М. І.** Вклад В. А. Сухомлинського в разработку здоров'єсберегаючих технологій / М. І. Мухин // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 178–188. – Бібліогр.: 8 назв.

159. **Навозняк, Л.** Проблема духовно-морального виховання граней особистості в педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського / Любов Навозняк // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 153–157. – Бібліогр.: 7 назв.
160. **Назарян, Р. Т.** В. О. Сухомлинський і сучасність: формування компетентної особистості засобами природи / Р. Т. Назарян // Пед. жизнь Крыма. – 2007. – № 9. – С. 33–34. – Библиогр.: 3 назв.
161. **Наточій, А. М.** Гуманістична педагогіка В. О. Сухомлинського як основа проектування розвитку дитячої особистості / А. М. Наточій // Наука і освіта. – 2008. – № 6. – С. 118–121. – (До 90 років з дня народження В. О. Сухомлинського).
162. **Наумова, Л. В.** Професійна компетентність вчителя початкових класів в полікультурному освітньому просторі : (до конференції, присвяченій В. О. Сухомлинському) / Л. В. Наумова // Пед. жизнь Крыма. – 2007. – № 10. – С. 3–4.
163. **Невмержицька, В.** Проблема літнього відпочинку школярів у працях В. Сухомлинського / Валентина Невмержицька // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 151–154. – Бібліогр.: 8 назв.
164. **Омельяненко, В.** Апостол духовної мудрості народу / Віталій Омельяненко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 89–93. – Бібліогр.: 6 назв.
165. **Омельяненко, С.** Діалог як інструмент продуктивного навчально-виховного процесу у світлі ідей В. О. Сухомлинського / Світлана Омельяненко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т

- ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 298–303. – Бібліогр.: 6 назв.
166. **Онишків, З. В.** О. Сухомлинський про індивідуалізацію навчально-виховного процесу в початкових класах / Зіновій Онишків // Почат. шк. – 2008. – № 6. – С. 4–5. – (До 90-річчя В. О. Сухомлинського).
167. **Паламарчук, Л. Б.** Василь Сухомлинський про роль етнопедагогіки у вихованні підростаючого покоління / Л. Б. Паламарчук // Географія та основи економіки в шк. – 2008. – № 11/12. – С. 38–40.
168. **Пальцева, М. А.** Четыре культа В. А. Сухомлинского в поликультурном образовании / М. А. Пальцева // Пед. жизнь Крыма. – 2007. – № 9. – С. 37–38. – Библиогр. : 7 назв.
169. **Пащенко, Д.** Гуманістичний потенціал педагогіки В. О. Сухомлинського / Дмитро Пащенко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 78–82. – Бібліогр.: 8 назв.
170. **Перевозник, Л.** Соціальні зв'язки в педагогічній системі В. О. Сухомлинського / Лариса Перевозник // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 286–290. – Бібліогр.: 15 назв.
171. **Петренко, О.** Традиції Павлиської середньої школи часів В. Сухомлинського як фактор гендерної соціалізації школярів / Оксана Петренко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 93–98. – Бібліогр.: 18 назв.
172. **Петрусенко, С. Ю.** В. Сухомлинський про необхідність роботи з молодим учителем / С. Ю. Петрусенко // Наука і освіта. – 2008. – № 6. – С. 121–124. – (До 90 років з дня народження В. О. Сухомлинського).

173. **Пироженко, Л. В. О.** Сухомлинський про розбудову змісту загальної середньої освіти / Лідія Пироженко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 98–102. – Бібліогр.: 11 назв.
174. **Побірченко, Н.** Дослідницька робота вчителя: В. О. Сухомлинський і сучасність / Наталія Побірченко, Галина Кловак // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 229–235. – Бібліогр.: 11 назв.
175. **Полехіна, В.** Учитель та учень як центри педагогічної системи В. Сухомлинського / Вікторія Полехіна // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 350–356. – Бібліогр.: 8 назв.
176. **Попенко, О. В. О.** Сухомлинський про роль рідної мови в інтелектуально-духовному житті дитини / Ольга Попенко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 83–87. – Бібліогр.: 6 назв.
177. **Постельняк, А. І.** Розвиток обдарованості особистості в педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського: ідеї й освітня практика / А. І. Постельняк // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 1/2. – С. 126–132. – (90-річчя з дня народження).
178. **Потанюк, Л.** Гуманістичні ідеї у педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського : [про погляди В. О. Сухомлинського щодо гуманіст. вихов. учнів та шляхи його здійснення] / Л. Потанюк // Пед. пошук. – 2008. – № 2. – С. 13–15. – Бібліогр.: 5 назв. – (До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського).

179. **Почиваліна, Г. В.** Розвиток мовлення дітей дошкільного віку у спадщині В. О. Сухомлинського / Г. В. Почиваліна // Наука і освіта. – 2008. – № 6. – С. 128–131. – (До 90 років з дня народження В. О. Сухомлинського).
180. **Просенюк, А. І.** Розумовий та емоційний компоненти як складові інтересу дітей дошкільного віку до художнього слова у спадщині В. О. Сухомлинського / А. І. Просенюк // Наука і освіта. – 2008. – № 6. – С. 131–134. – (До 90 років з дня народження В. О. Сухомлинського).
181. **Радул, В.** Ідеї Василя Сухомлинського про розвиток методологічної культури вчителя / Валерій Радул, Віталій Кравцов // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 235–240. – Бібліогр.: 13 назв.
182. **Растригіна, А.** Ціннісні виміри виховання дитини в педагогічній спадщині Василя Сухомлинського / Алла Растригіна // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 23–26.
183. **Рацул, А. В.** О. Сухомлинський про сімейно-шкільне та родинне виховання / Анатолій Рацул // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 103–106.
184. **Ревнюк, Н.** Формування національної самосвідомості в педагогічній концепції Василя Сухомлинського / Наталія Ревнюк // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 154–159. – Бібліогр.: 19 назв.
185. **Руденко, Ю. А.** Виразне читання як навчальна дисципліна у спадщині В. О. Сухомлинського / Ю. А. Руденко // Наука і освіта. –

2008. – № 6. – С. 138–142. – (До 90 років з дня народження В. О. Сухомлинського).
186. **Русакова, Т.** Проблема формування духовного опыта личности в контексте идей В. А. Сухомлинского о нравственном воспитании детей / Татьяна Русакова // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 51–55. – Бібліогр.: 11 назв.
187. **Руснак, О. М.** Реалізація принципу народності В. О. Сухомлинського в навчанні дітей української мови в етнонаціональних дошкільних закладах / О. М. Руснак // Наука і освіта. – 2008. – № 6. – С. 142–145. – (До 90 років з дня народження В. О. Сухомлинського).
188. **Рындак, В.** Учитель в педагогике В. А. Сухомлинского / Валентина Рындак // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 240–247.
189. **Савченко, Н.** Українська етнопедагогіка в педагогічній діяльності В. О. Сухомлинського / Наталія Савченко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 106–111. – Бібліогр.: 8 назв.
190. **Савченко, О. Я.** Гуманістичні засади педагогіки В. О. Сухомлинського / О. Я. Савченко // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 1/2. – С. 9–12. – (90-річчя з дня народження).
191. **Савченко, О.** Розвиток особистості школяра – стрижнева проблема творчості В. О. Сухомлинського / Олександра Савченко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 5–9.

192. **Садова, Т. А.** Проблема розвитку пізнавальної активності старших дошкільників у педагогічній спадщині В. Сухомлинського / Т. А. Садова // Наука і освіта. – 2008. – № 6. – С. 145–149. – (До 90 років з дня народження В. О. Сухомлинського).
193. **Сараєва, О.** Сухомліністика як актуальний напрям історико-педагогічних досліджень / Олена Сараєва // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 159–163. – Бібліогр.: 8 назв.
194. **Сединкин, А. Н.** Роль педагогического наследия В. А. Сухомлинского в развитии экологического образования учащихся / А. Н. Сединкин // Пед. жизнь Крыма. – 2007. – № 9. – С. 28–29.
195. **Семез, А. В. О.** Сухомлинський про виховання совісті, обов'язку, відповідальності й почуття власної гідності особистості школяра / Андрій Семез // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 87–90.
196. **Сівак, Н.** Сучасний погляд на соціалізацію студентської молоді в контексті ідей В. О. Сухомлинського / Н. Сівак // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 365–369. – Бібліогр.: 7 назв.
197. **Скалозуб, Т. І.** В. О. Сухомлинський про казку як засіб розвитку мовлення дітей дошкільного віку / Т. І. Скалозуб // Наука і освіта. – 2008. – № 6. – С. 152–155. – (До 90 років з дня народження В. О. Сухомлинського).
198. **Скачкова, В. В.** В. А. Сухомлинский и современность: поликультурность образования и педагогической науки / В. В. Скачкова // Пед. жизнь Крыма. – 2007. – № 9. – С. 39–45.

199. **Скоморовська, І. А.** Книга і читання – складові духовного розвитку учнів у спадщині В. О. Сухомлинського / І. А. Скоморовська // Наука і освіта. – 2008. – № 6. – С. 155–157. – (До 90 років з дня народження В. О. Сухомлинського).
200. **Скрипка, Г. В.** Педагогічна спадщина В. О. Сухомлинського і навчання з використанням проектної методики / Г. В. Скрипка // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 1/2 (5/6). – С. 146–148. – (90-річчя з дня народження).
201. **Слободянюк, І.** Книжка у формуванні духовних цінностей молодших читачів : (до 90-річчя від дня народж. В. О. Сухомлинського) / Ірина Слободянюк // Світ дит. б-к. – 2008. – № 3. – С. 23–25.
202. **Слюсаренко, Н.** Трудове виховання в спадщині В. Сухомлинського / Ніна Слюсаренко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 90–95. – Бібліогр.: 22 назви.
203. **Сметанський, М.** Порівняльний аналіз педагогічних поглядів А. Макаренка і В. Сухомлинського щодо організації сімейного виховання / Микола Сметанський // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 179–182.
204. **Соколова, Л.** Воспитание культуры педагогической деятельности учителя в наследии В. А. Сухомлинского / Людмила Соколова, Наталья Науменко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 258–262. – Бібліогр.: 5 назв.
205. **Соколовська, О. В.** О. Сухомлинський про моральне виховання дітей старшого дошкільного віку засобами природи / Олександра

- Соколовська // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 96–100. – Бібліогр.: 7 назв.
206. **Соловей, М.** Погляди В. О. Сухомлинського на розв'язання проблеми негативного вчинку підлітка / Микола Соловей // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 101–104. – Бібліогр.: 6 назв.
207. **Соловьев, В. И.** Оптимистическая оценка В. А. Сухомлинского и ее актуальность в современном поликультурном образовательном процессе / В. И. Соловьев // Пед. жизнь Крыма. – 2007. – № 9. – С. 35–36. – Библиогр. : 4 назв.
208. **Сопівник, І.** Громадянське виховання сільської молоді у творчій спадщині Василя Сухомлинського – головне джерело моральної чистоти юної особистості / Ірина Сопівник // Вісн. Книжк. палати. – 2008. – № 3. – С. 38–40.
209. **Сорочан, Т. В.** Сухомлинський: поради сучасному керівникові / Т. Сорочан // Освіта на Луганщині. – 2008. – С. 4–8. – Бібліогр.: 22 назв.
210. **Сорочан, Т.** Управління школою за В. Сухомлинським: погляд із сьогодення / Тамара Сорочан // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 252–257. – Бібліогр.: 19 назв.
211. **Сургай, О.** Випередили час : [про труд. педагогіку А. С. Макаренка і В. О. Сухомлинського] / О. Сургай // Освіта України. – 2008. – 23 верес. (№ 72/73). – С. 8.
212. **Сухомлинська, О.** Сухомлинський Василь Олександрович : [біографія] / О. Сухомлинська // Відкритий урок. Плянди. – 2008. – № 5/8. – С. 8–12

213. **Сухомлинська, О. В.** Василь Сухомлинський і сучасність / О. В. Сухомлинська // Пед. вісн. – Черкаси, 2008. – № 3. – С. 9–11. – Бібліогр.: 9 назв.
214. **Сухомлинська, О. В.** Художня спадщина В. О. Сухомлинського в культурологічному вимірі / О. В. Сухомлинська // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 1/2. – С. 3–8. ; Вічне слово. – 2008. – № 1. – С. 12–18. – (Великі постаті).
215. **Тарапака, Н.** Використання ідей Василя Сухомлинського в процесі взаємодії дошкільного навчального закладу та родини / Наталія Тарапака // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 111–114. – Бібліогр.: 7 назв.
216. **Тарапака, Н. В.** Емоційно-естетичний розвиток особистості у вимірах педагогічної спадщини Василя Сухомлинського / Н. В. Тарапака // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 1/2. – С. 114–116. – (90-річчя з дня народження).
217. **Тарасова, С.** Громадське виховання підлітків у контексті педагогічної спадщини В. О. Сухомлинського / Світлана Тарасова // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 115–119. – Бібліогр.: 6 назв.
218. **Ткаченко, О.** Проблема керування вчителя психічним самопочуттям у творчій спадщині В. О. Сухомлинського / Ольга Ткаченко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 295–298. – Бібліогр.: 7 назв.
219. **Ткачук, Л.** Реалізація педагогічного потенціалу емоції радості в навчально-пізнавальній діяльності учнів у творчій спадщині

- В. О. Сухомлинського / Лариса Ткачук // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 157–164. – Бібліогр.: 20 назв.
220. **Ткачук, М. С.** Русова та В. Сухомлинський: до питання про зміст національного виховання школярів / Мирослава Ткачук // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 223–228. – Бібліогр.: 17 назв.
221. **Трифонов, О. С.** До проблеми формування інтересу в педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського / О. С. Трифонов // Наука і освіта. – 2008. – № 6. – С. 165–168. – (До 90 років з дня народження В. О. Сухомлинського).
222. **Тютюнник, Л. І.** Виховання моральних цінностей дошкільників у педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського / Л. І. Тютюнник // Наука і освіта. – 2008. – № 6. – С. 168–171. – (До 90 років з дня народження В. О. Сухомлинського).
223. **Фатєєва, К.** Толерантність у спадщині В. О. Сухомлинського / Катерина Фатєєва // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 163–166. – Бібліогр.: 9 назв.
224. **Федяєва, В.** Педагогічна система В. О. Сухомлинського в підготовці майбутнього вчителя / Валентина Федяєва // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 303–305. – Бібліогр.: 7 назв.
225. **Філімонова, Т.** Василь Сухомлинський про важких дітей / Тетяна Філімонова // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від

- дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 104–109. – Бібліогр.: 13 назв.
226. **Філоненко, О.** Погляди В. О. Сухомлинського на виховну роль праці / Оксана Філоненко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 119–124. – Бібліогр.: 8 назв.
227. **Хайруліна, В. М.** Знайти поле, де зерно найкраще проросте / В. М. Хайруліна // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 1/2. – С. 22–25. – (90-річчя з дня народження).
228. **Хайруліна, В.** Педагогічна спадщина В. О. Сухомлинського – фундамент культурної перспективи України / Василина Хайруліна, Лариса Крисальна // Директор шк., ліцею, гімназії. – 2008. – № 4. – С. 57–70. – (90-річчю від дня народження славнозвісного українського педагога Василя Сухомлинського присвячується).
229. **Харагірло, В. Є.** Філософські виміри педагогічної спадщини В. О. Сухомлинського : метод. рек. / Харагірло Віра Єгорівна ; Ун-т менеджменту освіти, Ін-т післядиплом. освіти інж.-пед. працівників (м. Донецьк). – Донецьк : ІПО ІПП УМО, 2008. – 51 с.
230. **Холтобіна, О.** Спадщина В. Сухомлинського й актуальні проблеми вітчизняної і зарубіжної дошкільної педагогіки / Олександра Холтобіна // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 208–213. – Бібліогр.: 5 назв.
231. **Челпаченко, Т.** Развитие идеи гармонии умственного и физического труда школьника в педагогическом наследии В. А. Сухомлинского / Татьяна Челпаченко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-

- річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 124–129. – Бібліогр.: 10 назв.
232. **Чжэньси, Л.** Блеск человечности в руинах – китайские учителя и ученики в землетрясении 12 мая / Ли Чжэньси // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 30–32.
233. **Шевченко, І.** Проблема формування професійної культури вчителя в педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського / Інга Шевченко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 380–384. – Бібліогр.: 17 назв.
234. **Шевченко, І. А.** В. О. Сухомлинський про читання як фактор навчання і виховання / І. А. Шевченко // Пед. вісн. – Кіровоград, 2007. – № 3. – С. 59–61. – (До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського).
235. **Щербина, В.** Народно-педагогічна основа виховання дітей у спадщині В. О. Сухомлинського / Віталій Щербина // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 164–168. – Бібліогр.: 13 назв.
236. **Юр'єва, К.** До проблеми деміфологізації полікультурної освіти : [з використ. пед. ідей В. О. Сухомлинського] / Катерина Юр'єва // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 129–134. – Бібліогр.: 10 назв.
237. **Якименко, С.** Філософія дитинства в педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського / Світлана Якименко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград,

2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 112–115. – Бібліогр.: 8 назв.
238. **Ярошенко, О. І.** Любов до рідної природи – важливий аспект виховання всебічно розвиненої особистості : [В. О. Сухомлинський про екол. виховання] / О. І. Ярошенко // Біологія. – 2008. – № 31. – С. 18–20.
239. **Яцента, Л. Ф.** Формування якостей читання як методична проблема : (крізь призму спадщини В. О. Сухомлинського) / Людмила Яцента // Почат. шк. – 2008. – № 9. – С. 3–6. – (До 90-річного ювілею Василя Сухомлинського).
240. **Ящук, І. В.** О. Сухомлинський про виховання майбутнього педагога / Інна Ящук // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 305–309. – Бібліогр.: 14 назв.

2.2. Використання в роботі навчальних закладів педагогічних ідей В. О. Сухомлинського

ОКРЕМІ ВИДАННЯ

241. **Державний педагогічно-меморіальний музей В. О. Сухомлинського** : путівник / Кіровогр. облас. ін-т післядиплом. пед. освіти ім. В. О. Сухомлинського. – Павлиш : [б. в.], 2008. – 51 с.
242. **Думати, мислити, дивуватись** : працюємо за В. Сухомлинським: (ранній вік) / [упоряд. Т. Вороніна]. – К. : Шкіл. світ, 2008. – 112 с. – (Бібліотека „Шкільного світу”).
243. **Поніманська, Т.** Виховання людяності : (до Базової програми розвитку дитини дошкільного віку „Я у Світі”) : [присвяч. 90-річчю з

- дня народж. В. О. Сухомлинського] / Тамара Поніманська, Ольга Козлюк, Галина Марчук. – К. : Міленіум, 2008. – 138 с.
244. **Постельняк, А. І.** Ідеї В. О. Сухомлинського живуть і розвиваються на Онуфріївщині : (до 90-річчя від дня народж. В. О. Сухомлинського) / А. І. Постельняк. – Кіровоград : вид-во облас. ін-ту післядиплом. пед. освіти ім. В. О. Сухомлинського, 2008. – 60 с.
245. **Постельняк, А. І.** Основа успіху – пошук і творчість : (з досвіду роботи педколективу Йосипівської ЗШ І–ІІІ ступенів Новомиргородської райдержадмін. з питань вивчення і творчої реалізації пед. ідей В. О. Сухомлинського) : (90-річчю від дня народж. В. О. Сухомлинського присвячується) : метод. посіб. / А. І. Постельняк. – Кіровоград : [б. в.], 2008. – 72 с.
246. **„Спалахнула свічечка ніжним полум'ям, підійдіть, погрійтеся, кому холодно...”**, або Сорок сім стежинок формування краси людських стосунків через творчість Великого Добротворця – Василя Олександровича Сухомлинського за книгами „Вічна тополя”, „Вогнегривий коник” / Дошкіль. навч. заклад № 13, освітньо-виховний центр Софії Русової. – Ніжин : [б. в.], 2008. – 124 с. – (До 90-річчя з дня народження присвячується).
247. **Стежинами Павлиша** : (До 95-річчя Миколаїв. держ. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського) : художньо-творча зб. студ. / Миколаїв. держ. ун-т ім. В. О. Сухомлинського, Ін-т пед. освіти, Каф. педагогіки почат. освіти. – Миколаїв : Вид-во каф. педагогіки почат. освіти Ін-ту пед. освіти, 2008. – 58 с.
248. **Суцвіття** : (до 90-річчя В. О. Сухомлинського та 20-річчя Укр. колежу ім. В. О. Сухомлинського) / [за ред. Хайруліної В. М.]. – К. : [б. в.], 2008. – 69 с.
249. **Творча реалізація педагогічних ідей В. О. Сухомлинського в системі художньо-естетичного виховання** : навч.-метод. посіб.

- / Кіровогр. облас. ін-т післядиплом. пед. освіти ім. В. О. Сухомлинського. – Кіровоград : [б. в.], 2008. – 103 с.
250. **Третяк, О. П.** Почитаймо разом : навч. посіб.-зошит для учнів 1–4 кл. : [робота за творами В. О. Сухомлинського] / Третяк О. П., Чернецька О. Г., Копликова Т. К. – Кіровоград : [б. в.], 2008. – 112 с. – (До 90-річчя з дня народження В. О. Сухомлинського).
251. **Школа під блакитним небом** [Електронний ресурс] : 90-річчю В. О. Сухомлинського, 20-річчю Українського коледжу ім. В. О. Сухомлинського присвячується : докум. фільм / автор сценарію та реж. Т. Улянич ; оператор С. Ладинський. – Електрон. дані. – [Б. м. : б. в.], 2008. – 1 електрон. опт. диск (DVD). – Назва з етикетки диску.
252. **Якименко, С. І.** „Світ мрій казкаря” : художньо-творча зб. [за казками В. О. Сухомлинського] / С. І. Якименко ; Миколаїв. держ. ун-т ім. В. О. Сухомлинського, Ін-т пед. освіти, Каф. педагогіки почат. освіти. – Миколаїв : Веселка, 2008. – 43 с.

СТАТТІ В ЗБІРНИКАХ ТА ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАННЯХ

253. **Антонець, М.** Творча спадщина В. О. Сухомлинського у діалозі з актуальними проблемами сучасної початкової освіти / Михайло Антонець // Почат. шк. – 2008. – № 4. – С. 5–6. – (До 90-річчя В. О. Сухомлинського).
254. **Артеменко, Р. І.** Актуальність ідей В. О. Сухомлинського з розвитку педагогічної компетентності вчителя в умовах реформування школи / Р. І. Артеменко // Пед. життя Крима. – 2007. – № 9. – С. 22–27. – Бібліогр.: 8 назв.
255. **Барнич, О.** Розвиток творчих здібностей молодших школярів на основі ідей літературно-педагогічної спадщини В. О. Сухомлинського / Оксана Барнич // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від

- дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 125–130. – Бібліогр.: 16 назв.
256. **Білявська Л. В.** „Учень – мислитель” у творчій спадщині Василя Сухомлинського і практиці роботи школи / Л. В. Білявська // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 3. – С. 76–78.
257. **Богущ, А.** Реалізація педагогічних ідей В. О. Сухомлинського щодо творчого самовираження дитини в сучасній практиці дошкільного закладу / Алла Богущ, Лариса Березівська // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 171–174. – Бібліогр.: 9 назв.
258. **Ботюк, О.** Використання спадщини В. О. Сухомлинського в трудовому вихованні молодших школярів / Олександр Ботюк // Почат. шк. – 2008. – № 9. – С. 17–19. – (До 90-річного ювілею Василя Сухомлинського).
259. **Бреславська, Н.** Роздуми про освіту / Н. Бреславська // Сіл. життя. – 2008. – 14 трав. (№ 36). – С. 2. – (Василь Сухомлинський і освіта Знам'янщини).
260. **Бургаз, О.** Видатний педагог і сучасність / О. Бургаз // Сіл. життя. – 2008. – 14 трав. (№ 36). – С. 2. – (Василь Сухомлинський і освіта Знам'янщини).
261. **Васютинська, Т. В.** Любити дітей серцем і душею : [з досвіду роботи ДНЗ № 24 ім. В. О. Сухомлинського м. Кіровограда] / Т. В. Васютинська // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 1/2. – С. 155–156. – (90-річчя з дня народження.) ; Дит. садок. – 2008. – Верес. (№ 35). – С. 6. – (До 90-річчя від дня народження В. Сухомлинського).
262. **Вертугіна, В. М.** Впровадження ідей В. О. Сухомлинського в практику роботи з дітьми з вадами зору / В. М. Вертугіна // Наука і освіта. – 2008. – № 6. – С. 18–21. – (До 90 років з дня народження В. О. Сухомлинського).

263. **Гагаріна, Н.** Живий зв'язок: сім'я і дитячий садок : [використ. спадщини В. О. Сухомлинського в практиці роботи ДНЗ № 73, м. Кіровоград] / Наталія Гагаріна // Дит. садок. – 2008. – Верес. (№ 35). – С. 15. – (До 90-річчя від дня народження В. Сухомлинського).
264. **Гарбузенко, Л.** Використання ідей В. О. Сухомлинського у формуванні готовності до художньо-творчої діяльності у майбутніх учителів образотворчого мистецтва / Лариса Гарбузенко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 319–323. – Бібліогр.: 6 назв.
265. **Герасимова, Г.** Впровадження ідей В. О. Сухомлинського в практику шкільної освіти / Галина Герасимова // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 229–233. – Бібліогр.: 8 назв.
266. **Гринчук, М. І.** Збагачення психологічної освіти педагогів початкової школи ідеями В. О. Сухомлинського / М. І. Гринчук // Наук. збірник освіти Донеччини. – 2008. – № 1. – С. 86–91. – Бібліогр.: 9 назв.
267. **Гришина, Р.** Невичерпна криниця В. О. Сухомлинського / Р. Гришина // Відкритий урок. – 2008. – № 7/8. – С. 50–51.
268. **Данилко, О.** Творче використання ідей В. О. Сухомлинського в процесі формування логічного мислення учнів / Оксана Данилко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 233–237. – Бібліогр.: 10 назв.
269. **Данильченко, Т.** Розмова про добре і погане : [з досвіду роботи ДНЗ „Ромашка” Шамраївського р-ну Кіровогр. обл. по впровадженню в навч.-вихов. процес спадщини В. О. Сухомлинського] / Таміла

- Данильченко // Дит. садок. – 2008. – Верес. (№ 35). – С. 12. – (До 90-річчя від дня народження В. Сухомлинського).
270. **Деркач, В. Ф.** Визнана „школою шкіл” України : [про роботу Павлівської ЗОШ І–ІІІ ступенів ім. В. О. Сухомлинського] / В. Ф. Деркач // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 1/2. – С. 49–54. – (90-річчя з дня народження).
271. **Деркач, В.** Павлівська загальноосвітня школа Василя Сухомлинського / Валентина Деркач // Директор шк., ліцею, гімназії. – 2008. – № 4. – С. 46–52. – (90-річчю від дня народження славнозвісного українського педагога Василя Сухомлинського присвячується).
272. **Деркач, В.** Продовжуючи справу Добротворця : [про роботу Павлівської ЗОШ І–ІІІ ст. ім. В. О. Сухомлинського по впровадженню пед. ідей В. О. Сухомлинського в навч.-вихов. процес] / В. Деркач // Придніпров'я. – 2008. – Верес. (№ 39). – С. 5. – (28 вересня виповнюється 90 років з дня народження Василя Сухомлинського).
273. **Деркач, В.** Тюльпани саду Матері : [з досвіду роботи Павлівської ЗШ № 1 ім. В. О. Сухомлинського по впровадженню ідей В. О. Сухомлинського в навч.-вихов. процес] / В. Деркач // Освітнян. слово. – 2008. – Берез. – С. 6.
274. **Діброва, С.** Гармонія здорового тіла і здорового духу : [з досвіду роботи ДНЗ № 72 „Гномик” м. Кіровограда по впровадженню в практику роботи ідей В. О. Сухомлинського] / Світлана Діброва // Дит. садок. – 2008. – Верес. (№ 35). – С. 7–9. – (До 90-річчя від дня народження В. Сухомлинського).
275. **Дідич, Г.** Ідеї В. О. Сухомлинського в музично-естетичному вихованні учнів загальноосвітніх шкіл / Галина Дідич, Микола Гейченко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 193–196.

276. **Додурич, С.** Формування патріотичних цінностей у студентів з опорою на ідеї В. О. Сухомлинського / Світлана Додурич // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 330–333. – Бібліогр.: 5 назв.
277. **Долинський, Б. Т.** Вплив ідей В. Сухомлинського на організацію спортивно-ігрової діяльності молодших школярів / Б. Т. Долинський // Наука і освіта. – 2008. – № 6. – С. 49–53. – (До 90 років з дня народження В. О. Сухомлинського).
278. **Дяченко, Л.** Виховання людяності в молодших школярів засобами художніх творів В. О. Сухомлинського / Людмила Дяченко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 135–140. – Бібліогр.: 8 назв.
279. **Жадан, Л. В.** Вправи з риторики для учнів на основі спадщини В. Сухомлинського / Л. В. Жадан // Все для вчителя. – 2008. – Січ. (№ 1). – Вкладка. – С. 1–32.
280. **Жадан, Л. В.** Жити у світі книжок : [урок з використ. текстів В. Сухомлинського] / Л. В. Жадан // Все для вчителя. – 2008. – Лют. (№ 2). – С. 25–26.
281. **Жадан, Л. В.** Материнське щастя твориться дитиною. Людина у своєму моральному розвитку стає такою, яка в неї мати : [урок з укр. мови з використ. текстів В. Сухомлинського, 6 кл.] / Л. В. Жадан // Все для вчителя. – 2008. – Лют. (№ 2). – С. 22–24.
282. **Жадан, Л. В.** Пісня утверджує поетичне бачення світу: Тільки пісня може розкрити красу душі народу : [урок з укр. мови з використ. текстів В. Сухомлинського] / Л. В. Жадан // Все для вчителя. – 2008. – Лют. (№ 2). – С. 20–22.

283. **Жадан, Л. В.** Природа – колиска дитячої думки. Природа є джерелом добра : [урок з укр. мови з використ. текстів В. Сухомлинського, 5 кл.] / Л. В. Жадан // Все для вчителя. – 2008. – Лют. (№ 2). – С. 18–20.
284. **Завіна, В.** Використання ідей В. О. Сухомлинського в процесі формування пізнавальної компетентності майбутніх учителів початкових класів / Віталій Завіна // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 271–275. – Бібліогр.: 7 назв.
285. **Заліток, Л.** Інформаційний ресурс читального залу Фонду В. О. Сухомлинського як осередок вивчення та популяризації ідей Василя Сухомлинського / Людмила Заліток // Директор шк., ліцею, гімназії. – 2008. – № 4. – С. 75–77. – (90-річчю від дня народження славнозвісного українського педагога Василя Сухомлинського присвячується).
286. **Замша, В.** Організація навчальної діяльності учнів за Сухомлинським / Вікторія Замша, Юлія Кудлай // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 237–239. – Бібліогр.: 7 назв.
287. **Зарецька, В.** Особливості використання досвіду В. Сухомлинського в сучасних умовах / Віта Зарецька // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 240–243.
288. **Каліновська, Л. І.** Ідеї В. О. Сухомлинського у контексті викладання математики та в позакласній роботі / Л. І. Каліновська // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 3. – С. 87–94.
289. **Калуська, Л.** Реалізація творчої спадщини Василя Сухомлинського в освітній моделі „Довкілля” / Любомира Калуська // Наук. зап. Сер.:

- Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 200–204. – Бібліогр.: 10 назв.
290. **Кальчук, М.** Педагогічна спадщина В. О. Сухомлинського в сучасній початковій школі: педагогіка В. О. Сухомлинського – педагогіка ХХІ століття / Марія Кальчук // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 334–338. – Бібліогр.: 9 назв.
291. **Кашуба, Л. В.** Мовленнєве зростання молодшого школяра : [використ. спадщини В. О. Сухомлинського з розв. зв'язного мовлення молод. школярів засобами казкотерапії] / Л. В. Кашуба // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 4. – С. 43–45.
292. **Кіреєва, В.** Пізнаємо світ і розумом, і серцем : [із досвіду роботи дошкіль. навч. закл. Світловодського р-ну Кіровогр. обл. по вивченню спадщини педагога-земляка] / Валентина Кіреєва // Дит. садок. – 2008. – Верес. (№ 35). – С. 5. – (До 90-річчя від дня народження В. Сухомлинського).
293. **Колісник, В.** Виховання благородних почуттів : [досвід роботи ДНЗ № 1 „Рудана” смт Петрове Кіровогр. обл. по впровадж. ідей В. О. Сухомлинського в навч.-вихов. процес] / Валентина Колісник // Дит. садок. – 2008. – Верес. (№ 35). – С. 13. – (До 90-річчя від дня народження В. Сухомлинського).
294. **Колісник, С. О.** Вивчення літературних казок як складова морального та естетичного виховання у спеціальних освітніх закладах / С.О. Колісник // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 1/2. – С. 160–167. – (90-річчя з дня народження).
295. **Курило, Г. С.** Вивчення творчості Василя Сухомлинського у творчих завданнях / Г. С. Курило // Розкажіть онуку. – 2008. – Жовт. (№ 10). – С. 10–17.

296. **Кучай, Т.** Проблема екологічного виховання у творчості В. О. Сухомлинського та втілення його ідей в едукативний процес школи / Тетяна Кучай // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 246–249. – Бібліогр.: 7 назв.
297. **Лавров, С. О.** Втілення ідей В. О. Сухомлинського в практиці роботи вчителів фізичної культури / С. О. Лавров // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 3. – С. 85–86.
298. **Лапіна, А.** Характеристика простого речення : [урок з укр. мови за темою „Життя і творчість Василя Сухомлинського”] / А. Лапіна // Дивослово. – 2008. – № 9. – С. 6–9.
299. **Латанський, В. Г.** Подорожі до джерел рідного слова : (з досвіду проведення уроків української мови на природі за методикою В. О. Сухомлинського) : [виступ на IV Всеукр. наук-метод. конф. „В. О. Сухомлинський і сучасність: полікультурність освіти та педагогічні науки”] / В. Г. Латанський // Пед. жизнь Крыма. – 2007. – № 10. – С. 40–41.
300. **Литвиненко, С.** Виховний простір сучасної початкової школи: актуалізація педагогічних ідей В. Сухомлинського / Світлана Литвиненко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народж. В. О. Сухомлинського. – С. 174–178. – Бібліогр.: 11 назв.
301. **Лунева, В. М.** Творческое наследие В. А. Сухомлинского и современность // В. М. Лунева // Пед. жизнь Крыма. – 2007. – № 10. – С. 19–20.
302. **Луцюк, А.** Український Просвітитель, Добротворець, Гуманіст / Анатолій Луцюк // Пед. пошук. – 2008. – № 1. – С. 10–12. – (До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського).

303. **Маринич, Т.** Безперервна робота серця і розуму : [з досвіду роботи ДНЗ „Сонечко” с. Луганка, Петрівського р-ну Кіровогр. обл., по впровадж. в навч.-вихов. процес спадщини В. О. Сухомлинського] / Тамара Маринич // Дит. садок. – 2008. – Верес. (№ 35). – С. 7–9. – (До 90-річчя від дня народження В. Сухомлинського).
304. **Махиня, Т.** Упровадження спадщини В. О. Сухомлинського при здійсненні дошкільним навчальним закладом педагогічного патронату сім'ї / Тетяна Махиня // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 249–253. – Бібліогр.: 20 назв.
305. **Медведєва, Т.** Використання художніх творів В. О. Сухомлинського на уроках англійської мови та у виховній роботі / Тамара Медведєва // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 253–257. – Бібліогр.: 6 назв.
306. **Наточій, А.** Гуманістична педагогіка В. О. Сухомлинського у виховній практиці загальноосвітніх шкіл-інтернатів України / Анатолій Наточій // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 260–264. – Бібліогр.: 8 назв.
307. **Нестеренко, В.** Ідеї В. О. Сухомлинського живуть і розвиваються : [про роботу закладів освіти Онуфрїївського р-ну Кіровогр. обл. по впровадженню ідей В. О. Сухомлинського в навч.-вихов. процес] / В. Нестеренко // Придніпров'я. – 2008. – Верес. (№ 39). – С. 5. – (28 вересня виповнюється 90 років з дня народження Василя Сухомлинського).

308. **Нор, К.** Використання казок В. О. Сухомлинського на уроках іноземної мови в початковій школі / Катерина Нор // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 204–208. – Бібліогр.: 5 назв.
309. **Пантелейчук, Н.** Дивитись і бачити, слухати і чути, спостерігати і відчувати, любити і берегти : (використ. пед. спадщини В. О. Сухомлинського у системі екол. виховання учнів) / Наталія Пантелейчук // Почат. шк. – 2008. – № 9. – С. 8–12. – (До 90-річного ювілею Василя Сухомлинського).
310. **Пашкова, А.** Педагог не в своїй вітчизні: в Україні Сухомлинському відкривають пам'ятники. В Китаї перевидають його твори / А. Пашкова // Хрещатик. – 2008. – Жовт. (№ 177). – С. 11.
311. **Пироженко, Т. М.** Листи до сина : [сценарій літ. вечора, присвяч. В. О. Сухомлинському, англ. мовою] / Т. М. Пироженко // Англ. мова та л-ра. – 2008. – № 4 (лют.). – С. 27–28.
312. **Потеха, Л.** Проблеми використання досвіду Василя Сухомлинського в процесі навчання рідної мови учнів початкової школи / Людмила Потеха, Леся Кіндей // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 290–295. – Бібліогр.: 12 назв.
313. **Рогова, П.** Діяльність освітянських бібліотек України у контексті ідей видатного педагога-гуманіста В. О. Сухомлинського / П. Рогова // Рідна шк. – 2008. – № 12. – С. 43–45.
314. **Романенко, Л.** Так народжуються казки : [впровадження ідей В. О. Сухомлинського в роботу ДНЗ № 5 смт Новоукраїнка, Кіровогр. обл.] / Людмила Романенко // Дит. садок. – 2008. – Верес. (№ 35). – С. 18–19. – (До 90-річчя від дня народження В. Сухомлинського).

315. **Савлук, А.** Ряди продовжувачів поповнюються / А. Савлук // Сіл. життя. – 2008. – 14 трав. (№ 36). – С. 3–4. – (Василь Сухомлинський і освіта Знам'янщини).
316. **Савлук, Г. І.** Розумове виховання учнів на уроках географії в контексті реалізації педагогіки Василя Сухомлинського / Г. І. Савлук // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 4. – С. 46–47.
317. **Салосіна, Т. В.** В. О. Сухомлинський та проблеми викладання географії в сучасній школі: реалізація принципу гуманізму на уроках географії та в позакласній роботі / Т. В. Салосіна // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 3. – С. 78–80.
318. **Синьгун, М.** Стремление к гармонии, преследование превосходства. Размышление и практика гармоничного воспитания В. А. Сухомлинского / Ма Синьгун // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 218–225.
319. **Сокирський, В. В.** Концептуальні підходи до управління опорною школою з вивчення та впровадження творчої спадщини В. О. Сухомлинського : до 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського / В. В. Сокирський, О. В. Миколайко // Пед. вісн. – Черкаси, 2008. – № 3. – С. 64–65.
320. **Супрунюк, Р.** Минуле і майбутнє – єднання сердець : [про роботу пед.-мемор. музею В. О. Сухомлинського] / Ростислава Супрунюк // Придніпров'я. – 2008. – 1 берез. (№ 9). – (До 90-річчя з дня народження В. О. Сухомлинського).
321. **Тарапака, Н.** Перетворити навчання на творчість і відкриття : [про впровадження та пропаганду пед. ідей В. Сухомлинського на Кіровоградщині] / Наталія Тарапака // Дит. садок. – 2008. – Верес. (№ 35). – С. 3–4. – (До 90-річчя від дня народження В. Сухомлинського).

322. **Тігіна, Р.** Підготовка колеган до 90-ої річниці із дня народження Василя Олександровича Сухомлинського та 20-річчя Українського колежу : [Український колеж ім. В. О. Сухомлинського] / Тігіна Регіна, Костюк Ігор // Колежанські новини. – 2008. – Верес. (№ 9). – С. 2.
323. **Тоцька, Т.** Впровадження ідей В. О. Сухомлинського в роботу з дітьми дошкільного віку : (за результатами роботи експериментального майданчика ДНЗ „Ялинка” упр. освіти Броварської міськради) / Тетяна Тоцька // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 264–269.
324. **Тоцька, Т.** Життям і справою людина змінює світ : [про роботу над темою „Вивчення та впровадження спадщини Василя Сухомлинського в морально-етичному вихованні дітей дошкільного віку” ДНЗ № 5 „Ялинка” м. Бровари, Київ. обл.] / Тетяна Тоцька // Дошкіль. виховання. – 2008. – № 9. – С. 12–17. – (До 90-річчя від дня народження Василя Сухомлинського).
325. **Фурдуй, С.** Виховання студентів на національних ідеях Василя Сухомлинського / Світлана Фурдуй // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 370–375. – Бібліогр.: 6 назв.
326. **Хайруліна, В.** Виховання серцем : [з досвіду роботи Укр. колежу ім. В. О. Сухомлинського] / Васирина Хайруліна // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 189–193.
327. **Харлан, Л.** Зупинись і слухай солов'я : [з досвіду роботи ДНЗ „Колосок” смт Петрове, Кіровогр. обл. з впровадження в роботу пед. спадщини В. О. Сухомлинського] / Лариса Харлан // Дит. садок. –

2008. – Верес. (№ 35). – С. 17. – (До 90-річчя від дня народження В. Сухомлинського).
328. **Хомутова, Л.** Його ідеї – в практиці роботи вчителів школи : [Дмитрівська ЗШ I–III ступенів № 1, Кіровогр. обл.] / Л. Хомутова // Сіл. життя. – 2008. – 14 трав. (№ 36). – С. 3. – (Василь Сухомлинський і освіта Знам'янщини).
329. **Цаль, В. В.** Полікультурність освіти і педагогічної науки у творчій спадщині В. О. Сухомлинського : (матеріали до впровадж. спадщини В. О. Сухомлинського) / В. В. Цаль // Пед. життя Крима. – 2007. – №10. – С. 7–9.
330. **Черникова, С. Л.** Игра – широкое и многогранное понятие : (материал по внедрению наследия В. А. Сухомлинского) : [выступление на IV Всеукр. наук-метод. конф. „В. О. Сухомлинський і сучасність: полікультурність освіти та педагогічні науки”] / С. Л. Черникова // Пед. життя Крима. – 2007. – № 10. – С. 42–47.
331. **Черньонков, Я.** Педагогічний досвід В. О. Сухомлинського в умовах створення „школи духовності” у сільській місцевості / Ярослав Черньонков // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 213–218. – Бібліогр.: 12 назв.
332. **Чипиленко, Н.** Ідеї В. О. Сухомлинського у формуванні позитивного іміджу майбутніх фахівців / Наталія Чипиленко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 375–380. – Бібліогр.: 8 назв.
333. **Шейніна, О.** Актуальність Сухомлинського / О. Шейніна // Відкритий урок. – 2008. – № 9. – С. 8–11.
334. **Щербина, С. В.** Заохочуймо дітей до творчості: розвиток мовлення учнів на уроках української мови : [використ. ідей

- В. О. Сухомлинського щодо словесної творчості дій] / С. В. Щербина // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 3. – С. 68–72.
335. **Юрченко, Н.** Использование идей В. А. Сухомлинского в процессе профессиональной подготовки учителя начальных классов / Надежда Юрченко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського. – С. 384–389. – Бібліогр.: 5 назв.
336. **Юрчишин, Г.** Урок читання за творами В. О. Сухомлинського / Галина Юрчишин // Почат. шк. – 2008. – № 9. – С. 6–8. – (До 90-річного ювілею Василя Сухомлинського).

2.3. Педагогічні читання, наукові конференції, семінари до 90-річчя В. О. Сухомлинського

ОКРЕМІ ВИДАННЯ

337. **Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: ідеї, пошуки, перспективи** : матеріали облас. пед. читань, 30 жовт. 2008 р. / [уклад. А. М. Луцюк] ; Упр. освіти і науки Волин. облдержадмін., Волин. ін-т післядиплом. пед. освіти, Каф. педагогіки і психології. – Луцьк : [б. в.], 2009. – 132 с.
338. **Наукові записки.** Серія: Пед. науки. Вип. 78. Ч. 1 : До 90-річчя від дня народж. В. О. Сухомлинського / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка ; [редкол. : В. В. Радул, С. П. Величко, В. А. Кушнір та ін.]. – Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2008. – 278 с.
339. **Наукові записки.** Серія: Пед. науки. Вип. 78. Ч. 2 : До 90-річчя від дня народж. В. О. Сухомлинського / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка ; [редкол. : В. В. Радул, С. П. Величко, В. А. Кушнір та ін.]. – Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2008. – 394 с.

340. **В. О. Сухомлинський і сьогодні** : зб. матеріалів міжнар. студ. наук.-практ. конф. / Миколаїв. держ. ун-т ім. В. О. Сухомлинського, Ін-т пед. освіти. – Миколаїв : МДУ, 2008. – 316 с.

СТАТТІ В ЗБІРНИКАХ ТА ПЕРІОДИЧНІЙ ПРЕСІ

341. **Антонець, М.** Ідеї В. Сухомлинського – актуальні й сьогодні : [про наук.-практ. семінар „Творче використання ідей В. О. Сухомлинського в роботі сучас. дошкіл. навч. закладу”, (м. Обухів Київ. обл., 17 квіт. 2008 р.)] / Михайло Антонець // Дошкіл. виховання. – 2008. – № 9. – С. 10–11.
342. **Бережанська, Н. О.** Йдемо за ним, він „серце віддав дітям” : (творче використання досвіду В. О. Сухомлинського в шкіль. практиці) : [матеріали IV Всеукр. наук-метод. конф. „В. О. Сухомлинський і сучасність: полікультурність освіти та педагогічні науки”] / Н. О. Бережанська // Пед. життя Крима. – 2007. – № 10. – С. 51–53.
343. **Булавко, В.** Люблю дитину такою, якою вона має бути : [про презентацію збірки казок „Вогнегривий коник”, упоряд. О. В. Сухомлинська, та наук. пр. О. Савченко „Виховний потенціал початкової школи” в Укр. коледжі ім. В. О. Сухомлинського м. Києва] / Віталій Булавко // Освіта України. – 2008. – 13 черв. (№ 44). – С. 7.
344. **Василь Олександрович Сухомлинський і сучасність**: до 90-річчя від дня народження : [тези виступів на Всеукр. наук.-практ. конф., вересень 2008 р., м. Одеса] // Дит. садок. – 2008. – Груд. (чис. 47). – С. 3.
345. **Головне: любити дитину** – вважав великий педагог Василь Сухомлинський : [29 верес. у ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського відкрито перший в Україні пам’ятник педагогу] // Уряд. кур’єр. – 2008. – 1 жовт. (№ 182). – С. 5.

346. **Громовий В. В.** Роздуми про діалог з сучасністю педагогіки В. О. Сухомлинського / В. В. Громовий // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 4. – С. 48–51.
347. **Заходи щодо підготовки і відзначення 90-річчя від дня народження видатного педагога-гуманіста В. О. Сухомлинського :** затв. розпорядженням Кіровогр. облдержадмін. від 10 верес. 2007 р. № 618-р // Пед. вісн. – Кіровоград, 2007. – № 4. – С. 4–5.
348. **Короденко, М.** Відкрито перший пам'ятник Василю Сухомлинському : [про відкр. пам'ятника В. О. Сухомлинському у ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського АПН України] / М. Короденко // Освіта України. – 2008. – 10 жовт. (№ 77). – С. 1–2.
349. **Короденко, М.** Ушанували генія української педагогіки : [про виставку „Вчитель. Майстер. Зодчий” у Київ. будинку вчителя, приуроч. до 90-ї річниці від дня народж. В. О. Сухомлинського] / М. Короденко // Освіта України. – 2008. – 26 верес. (№ 74). – С. 1–5.
350. **Макей, Л.** Не заростає стежка до Пависької школи : [про III міжнар. та XV Всеукр. пед. читання на Кіровоградщині] / Людмила Макей // Народне слово. – 2008. – 30 верес. (№108). – С. 2.
351. **Макей, Л.** Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю : (в області розпочалися читання, присвячені 90-річчю з дня народж. великого педагога) / Людмила Макей // Народне слово. – 2008. – 27 верес. (№ 107). – С. 1.
352. **Печенежська, О. А.** Перший пам'ятник Василю Сухомлинському в Києві : [відкр. пам'ятника В. О. Сухомлинському в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 29 верес. 2008 р.] / Ольга Печенежська // Пед. газ. – 2008. – Листоп. (№ 11). – С. 6.
353. **Печенежська, О. А.** Світлий геній з Павлиша : (до 90-річчя від дня народж. В. О. Сухомлинського) / О. А. Печенежська // Вісн. Книжк. палати. – 2008. – № 11. – С. 51–52 ; Шкіл. б-ка плюс. – 2008. – Груд. (№ 23). – С. 2–5.

354. **Про підготовку до відзначення 90-річчя** від дня народження В. О. Сухомлинського : розпорядження голови Кіровогр. держадмін. від 10 вересня 2007 року № 618-р, м. Кіровоград // Пед. вісн. [Кіровогр. ОШПО] – 2007. – № 4. – С. 3.
355. **Ржепецький, Л.** По зоряних стежках Василя Сухомлинського : (до 90-річчя видатного педагога) : [про відвідування Павлиша виклад. та студ. Миколаїв. держ. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського] / Леонід Ржепецький // Педагог. – 2008. – Берез. (№ 1). – С. 7.
356. **Рябокоть, Л.** Уроки мышлення и нравственности : (вчера в Доме учителя открылась выст., посвященная 90-летию со дня рождения Василия Сухомлинського) / Людмила Рябокоть // День. – 2008. – 25 сент. (№ 172). – С. 2. – (Юбилей).
357. **Савченко, О. Я.** Всеукраїнські педагогічні читання : [повідомлення] / О. Я. Савченко // Пед. пошук. – 2008. – № 1. – С. 7. – (До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського).
358. **Ткаченко, З.** За тісної співпраці з польськими освітянами : [про відвідування Держ. пед.-мемор. музею В. О. Сухомлинського делегацією освітян із Польщі] / З. Ткаченко // Придніпров'я. – 2008. – 26 лип. (№ 30). – С. 7. – (До 90-річчя з дня народження В. О. Сухомлинського).
359. **Ткаченко, З.** Стежинки до педагогічної майстерності : [в рамках „Тижня молодого вчителя – 2008”, присвяч. 90-річчю від дня народж. В. О. Сухомлинського, учасники відвідали Павлиську школу та пед.-мемор. музей В. О. Сухомлинського] / З. Ткаченко // Придніпров'я. – 2008. – 27 верес. (№ 39). – С. 4. – (28 вересня виповнюється 90 років з дня народження Василя Сухомлинського).
360. **Ткаченко, Л.** Моральність у ставленні до дитини : [про III Міжнар. й XV Всеукр. пед. читання „Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: ідеї, пошуки, перспективи” (2008, Кіровоград, Павлиш, Київ] / матеріали підгот. Л. Ткаченко // Освіта. – 2008. – 19–26 листоп. (№ 45/46). – С. 9.

361. **Ткаченко, Л.** Піднятися до Сухомлинського : [заходи до 90-річчя В. О. Сухомлинського] / Лідія Ткаченко // Пед. газ. – 2008. – Жовт. (№ 10). – С. 1. – (До ювілею Василя Сухомлинського).
362. **Трифонов, О.** Народитися, щоб лишити по собі слід вічний... : [конф. „В. О. Сухомлинський і сучасність: до 90-річчя з дня народження” у Південноукр. держ. пед. ун-ті ім. К. Д. Ушинського] / Олена Трифонов // Пед. газ. – 2008. – Жовт. (№ 10). – С. 2. – (До ювілею В. О. Сухомлинського).
363. **Хайруліна, В.** Педагогіка серця вчителя-гуманіста : [про роботу Укр. колежу ім. В. О. Сухомлинського по впровадж. спадщини В. О. Сухомлинського в навч.-вихов. процес] / Василина Хайруліна // Пед. газ. – 2008. – Верес. (№ 9). – С. 4–5. – (До ювілею В. О. Сухомлинського).
364. **Хемчян, І. І.** Творче використання спадщини В. О. Сухомлинського в роботі шкільної бібліотеки : III Міжнар. й XV Всеукр. пед. читання „Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: ідеї, пошуки” / І. І. Хемчян // Шкіл. б-ка плюс.– 2008. – Груд. (№ 23). – С. 6–10.
365. **Чернова, Т.** Рік Василя Сухомлинського : [про пед. студ. читання у Николаїв. держ. ун-ті ім. В. О. Сухомлинського – першу подію в ун-ті з відзначення 90-річчя від дня народж. видат. вчителя] / Т. Чернова // Освіта України. – 2008. – 15 січ. (№ 3). – С. 1–2.
366. **Шулікін, Д.** Василь Сухомлинський: діалог із сучасністю : [про III Міжнар. та XV Всеукр. пед. читання на Кіровоградщині, присвяч. 90-річчю від дня народж. педагога] / Д. Шулікін // Освіта України. – 2008. – 7 листоп. (№ 84/85). – С. 4–5.

2.4. Спогади та нотатки про В. О. Сухомлинського

367. **Балабуха, В.** Щастя спілкування: Павлиш – Корма / В. Балабуха // Придніпров'я. – 2007. – 8 груд. (№ 49). – (До 90-річчя від дня

- народження В. О. Сухомлинського) ; Пед. вісн. – 2007. – Кіровоград, № 4. – С. 10–12. – (До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського).
368. **Виховання казкою** : (із листів, що надходять до пед-мемор. музею В. О. Сухомлинського) // Придніпров'я. – 2008. – 9 серп. (№ 32). – С. 7. – (До 90-річчя з дня народження В. О. Сухомлинського).
369. **Гарбуз, В. Д.** „Про школу я напишу краще...” / В. Д. Гарбуз // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 1/2 (5/6). – С. 83–85. – (90-річчя з дня народження).
370. **Гришина, Р.** Василь Сухомлинський і словесна творчість учнів / Р. Гришина // Директор шк., ліцею, гімназії. – 2008. – № 4. – С. 53–56. – (90-річчю від дня народження славнозвісного українського педагога Василя Сухомлинського присвячується).
371. **Долина, М. О.** Завжди був поруч / М. О. Долина // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 1/2. – С. 82–83. – (90-річчя з дня народження).
372. **Заза, Р. К.** Вважаю себе його вихованкою / Р. К. Заза // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 1/2. – С. 85–87. – (90-річчя з дня народження).
373. **Калініченко, Н. А.** Їх імена зорею сяють... : [В. О. Сухомлинський, І. Г. Ткаченко, О. А. Захаренко] / Н. А. Калініченко // Пед. вісн. – Черкаси, 2008. – № 3. – С. 17–20.
374. **Клочек, Г.** Павлиські рукописи / Григорій Клочек // Освіта України. – 2008. – 13 черв. (№ 44). – С. 6.
375. **Матяшова, З.** „Я з гордістю називаю Полтавський педінститут...” / Зінаїда Матяшова // Полтавський вісн. – 2008. – 26 верес. (№ 39). – С. 27.
376. **Мостова, Т.** Заповіт гуманіста / Таїса Мостова // Демократ. Україна. – 2008. – 15 лют. – С. 23.
377. **Орел, Г.** „Я ніколи в житті не належав собі” / Григорій Орел // Шкіл. б-ка. – 2008. – № 4. – С. 17–19. – (До 90- річчя від дня народження В. О. Сухомлинського).

378. **Орел, Т.** У зоряних світах В. Сухомлинського / Т. Орел // Вільне слово. – 2008. – 24 верес. – С. 4. – (До 90-річчя з дня народження В. Сухомлинського).
379. **Орел-Сухомлинська, Т.** Праця була його потребою / Т. Орел-Сухомлинська // Освітян. слово. – 2008. – 1 лют. – С. 6.
380. **Пінка, Н.** Данко, який вів свою педагогіку до чистих джерел пізнання : [про В. О. Сухомлинського] / Н. Пінка // Відкр. урок. – 2008. – № 9. – С. 16–17.
381. **„Припади розумом і душею до джерел мудрості”** : [до 90-річчя від дня народж. В. О. Сухомлинського : уривки з листів до пед.-мемор. музею В. О. Сухомлинського] // Кіровогр. правда. – 2008. – 29 серп. (№ 60). – С. 13. – (Ювілеї).
382. **Ржепецький, Л.** У зоряних світах Василя Сухомлинського / Леонід Ржепецький // Відкритий урок : (газ. освітян Миколаївщини). – 2008. – 5 жовт. (№ 30/31). – С. 1.
383. **Ржепецький, Л.** Усі дороги ведуть до Павлиша... : (ода з нагоди 90-річчя В. О. Сухомлинського) / Леонід Ржепецький // Придніпров'я. – 2008. – Верес. (№ 39). – С. 5 ; Відкритий урок : (газ. освітян Миколаївщини). – 2008. – 5 жовт. (№ 30/31). – С. 1. – (До 90-річчя В. О. Сухомлинського).
384. **Садовий, М. І.** Мріяв про ілюстроване видання своїх творів / М. І. Садовий // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 1/2. – С. 80–81. – (90-річчя з дня народження В. О. Сухомлинського).
385. **Серце віддаю дітям** : до 90-річчя від дня народж. В. О. Сухомлинського // Знам. дати: календар-2008. – 2008. – С. 174–181.
386. **„Серце віддаю дітям”**: Василь Сухомлинський (1918–1970) : [пед. погляди укр. педагога] // Все для вчителя. – 2008. – Лют. (№2). – С. 17.

387. **Скалько, С. Л.** Його ім'я серед великих українців / С. Л. Скалько // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 1/2. – С. 40–48. – (90-річчя з дня народження).
388. **Сухомлинський Василь Олександрович**, 28.19.1918 – 2.09.1970 [Електронний ресурс] / ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського ; підгот. Заліток Л. М. – Електрон. дані. – К. : ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського, 2007– . – (Видатні педагоги України та світу). – Режим доступу: <http://www.library.edu-ua.net/id/500>. – Назва з екрану. – Зміст: Біографія ; Нагороди, премії ; Читання ; Бібліографія публікацій ; Повнотекстова база статей ; Товариства, асоціації, заклади ; Фотогалерея ; Скульптури.
389. **Сухомлинський Василь Олександрович** – педагог, публіцист, письменник : (90-річчя від дня народж.) // Вічне слово. – 2008. – № 1. – С. 10–11.
390. **Ткаченко, З. Ю.** З Україною в серці. Повернення на батьківщину : [висвітлюється період життя В. О. Сухомлинського: 1944–1948 рр.] / З. Ю. Ткаченко // Пед. вісн. – Кіровоград, 2007. – № 4. – С. 7–9. – (До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського).
391. **Ткаченко, З. Ю.** Творець „педагогіки серця” / З. Ю. Ткаченко // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 1/2. – С. 57–59. – (90-річчя з дня народження).
392. **Ткаченко, І. Г.** У истоков педагогического наследия : [рец. на 5-ти томник В. О. Сухомлинського, яка була підгот. І. Г. Ткаченко у 1978 р., публік. вперше. З архіву Б. С. Набоки] / І. Г. Ткаченко // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 1/2 (5/6). – С. 13–21. – (90-річчя з дня народження).
393. **Хижняк, Б. П.** Секрети педагогічної лабораторії В. О. Сухомлинського / Б. П. Хижняк // Пед. вісн. – Кіровоград, 2008. – № 1/2. – С. 26–39. – (90-річчя з дня народження).

394. **Хлєбникова, Л.** Слово про вчителя / Людмила Хлєбникова // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 2 : До 90-річчя від дня народж. В. О. Сухомлинського. – С. 109–112.
395. **Шевченко, І.** Мої незабутні зустрічі з В. О. Сухомлинським / Ілля Шевченко // Наук. зап. Сер.: Пед. науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78, ч. 1 : До 90-річчя від дня народж. В. О. Сухомлинського. – С. 166–170. – Бібліогр.: 6 назв.
396. **Явтушенко, Л.** В. Сухомлинський. Людина. Учитель. Солдат / Л. Явтушенко // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2008. – № 6. – С. 64–66.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ВИДАННЯ

397. **Нові надходження в ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського :** [список док., які надійшли до читального залу Фонду В. О. Сухомлинського] / упоряд. Л. М. Заліток // Шлях освіти. – 2008. – № 4. – С. 23, 36, 54–56.
398. **В. О. Сухомлинський. Біобібліографія: 2001–2008 рр. :** бібліогр. покажчик / АПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; упоряд. Л. М. Заліток ; наук. консультант О. В. Сухомлинська ; [наук. ред. П. І. Рогова]. – К. : Богданова А. М., 2008. – 196 с. – (Серія „Видатні педагоги світу” ; вип. 3).
399. **„Василь Сухомлинський. Педагогічні ідеї – погляд сьогодення” :** інформ. покажч. л-ри / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка, Наук. б-ка ; [уклад. : Я. В. Коробова, Т. В. Омельченко, Т. П. Оньша]. – Кіровоград : [б. в.], 2008. – 44 с. – (Видатні українські педагоги ; вип. 1).

РЕЦЕНЗІЇ

400. **Баранюк, І.** Нова книжка про Василя Сухомлинського : [рец. на кн. В. Г. Риндак „Учитель Сухомлинский. Уроки на завтра”] / Ірина Баранюк // Рідна шк. – 2009. – № 1 (січ.). – С. 20–22.
401. **Добко, Т.** Нове видання з бібліографічної сухомлиністики : [рецензія на покажчик „В. О. Сухомлинський. Біобібліографія: 2001–2008 рр.”] / Тетяна Добко // Бібл. вісник. – 2009. – № 1. – С. 28–30.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

- Авраменко О.* 22
Аллагулов А. 23
Антонець М. Я. 13, 24, 25, 26, 27,
28, 29, 253, 341
Артеменко Р. І. 254
Арцишевський Р. 30, 31
- Бабіч Л.* 119
Бакалюк В. 32
Балабуха В. 367
Баранюк І. 33, 400
Барнич О. 255
Башинська Т. 34
Бережанська Н. О. 342
Березівська Л. 257
Березівська Л. Д. 35
Бех І. Д. 36, 37
Бєлан Г. 38
Бєлова С. 39
Бик А. 40
Білявська Л. В. 256
Богуславський М. 41, 42, 43
Богуш А. М. 14, 44, 45, 257
Болсун С. А. 46
Бондар Л. С. 15, 47, 48, 49, 50, 51
Борова В. 52
Ботюк О. 258
Бреусова Т. 53
Бреславська Н. 259
Бричок С. 54
Булавко В. 343
Бургаз О. 260
Бутенко Л. М. 55, 56
- Васьківська Г.* 57
Васютинська Т. В. 261
Вашуленко М. 58
Ващенко Г. (перс.) 5, 17
Величко С. П. 339 (ред.)
Вертугіна В. М. 262
Владимирова В. 154
Возняк А. 59
Войтова Л. 60
- Воробйова І. 61
Воробйова Л. 61
Вороніна Т. 242 (упоряд.)
Врочинська Л. І. 62
- Гагаріна Н.* 263
Гагарінова Н. П. 63
Гарбуз В. Д. 369
Гарбузенко Л. 264
Гейченко М. 275
Герасимова Г. 265
Гергуль С. 64
Гирняк О. Н. 65
Головко Л. А. 66
Гончар Л. А. 67
Гончарук О. В. 68
Горащук В. 69
Горбенко О. 70
Гордій Н. М. 71
Григоренко Г. І. 72
Гринчук М. І. 266
Гринь Т. В. 73, 74
Гриньова М. 75
Грицай Ю. 76
Грицак В. 77
Гришина Р. 267, 370
Громовий В. В. 346
- Данилко О.* 268
Данильченко Т. 269
Денисенко К. М.
Деркач В. Ф. 78, 270, 271, 272, 273
Діброва С. 274
Дідич Г. 275
Дічек Н. П. 77, 80, 81
Добко Т. 40 (рец.)
Довга Т. 82,
Додурич С. 276
Долина М. О. 371
Долинський Б. Т. 277
Дружинина Г. А. 83
Дубінка М. 84

- Дьяченко Б. 85, 86
Дяченко Л. 278
Дяченко Т. 87
- Євдокимов В.* 88
- Жадан Л. В.* 279, 280, 281, 282, 283
Жадан Р. П. 72
Жаровцева Т. Г. 89
Жорнова Олена 90
Жорнова Ольга 91
Жуньчжи Жоу 92
- Заболотська О.* 93
Завіна В. 284
Завгородня Т. 94
Загородня А. 95
Заза Р. К. 372
Заліток Л. М. 96, 97, 98, 285, 388,
397 (упоряд.), 398 (упоряд.)
Замша В. 286
Зарецька В. 287
Захаренко О. А. (перс.) 373
- Іванко А. Б.* 99
Іванюк Г. І. 100, 101
Ільченко С. 102
Ісаєва Г. 103
- Каліновська Л. І.* 288
Калініченко Н. А. 16, 104, 105, 106,
107, 373
Калмиков Г. В. 108
Калуська Л. 17, 109, 289
Кальчук М. 110, 290
Картакова Н. В. 111
Кашуба Л. В. 291
Кисельова О. І. 112
Кіндей Л. 312
Кіреєва В. 292
Кіт Г. 113
Кловак Г. 174
Клочек Г. Д. 18, 114, 115, 116, 374
Коваленко Т. В. 117
Козлюк О. 243
- Колісник В. 293
Колісник С. О. 294
Комісаренко Н. 118
Кондратенко Г. 119
Кондратенко Л. 120
Кондратова В. В. 121
Кончиц І. 122
Копіца Є. П. 123
Копликова Т. К. 250
Коробова Я. В. 399 (упоряд.)
Короденко М. 348, 349
Короткова І. П. 124
Костюк І. 322
Котелянець Н. В. 125
Котик Т. М. 126
Кочерга О. 127
Кочубей Т. 128
Кравець В. П. 5 (упоряд.)
Кравець Н. 129
Кравець Т. 130
Кравцов В. 181
Кравцов С. В. 131
Кравцова Т. 132
Кравченко Л. В. 133
Кращенко Ю. 75
Кривошеєва Г. 134
Крисальна Л. 228
Кудикіна Н. 135
Кудлай Ю. 286
Кузь В. 136
Кузьменко В. 137
Кузьмінський А. І. 15
Курило Г. С. 295
Кучай Т. 296
Кушнір В. А. 339
- Лавров С. О.* 297
Латинський С. 251 (оператор)
Лапіна А. 298
Ларіонова О. 138
Латанський В. Г. 299
Ликов В. 139, 140
Литвиненко С. 300
Лифар В. 141
Лісовенко С. 142

- Лозова В. 143
 Лопухівська А. 144
 Лунева В. М. 301
 Луцан Н. І. 145
 Луценко Л. 146
 Луцюк А. 147, 148, 302, 337(упоряд.)
- Макаренко А. С.* (перс.) 5, 211
 Макей Л. 115, 350, 351
 Маринич Т. 303
 Марко В. 149
 Мартинюк Г. І. 150
 Марченко І. А. 151
 Марчук Г. 243
 Матяшова З. 375
 Махиня Т. 304
 Махотина І. В. 152
 Медведєва Т. 305
 Мелешко В. 153
 Мельничук С. 154
 Метель В. 132
 Мешко О. І. 5 (уклад.)
 Миколайко О. В. 319
 Монке О. С. 155
 Мостова Т. 376
 Мужичок В. 156
 Мусяєнко-Репська В. І. 157
 Мухин М. І. 158
- Навозняк Л.* 159
 Назарян Р. Т. 160
 Наточій А. М. 161, 306
 Науменко Н. 204
 Наумова Л. В. 162
 Невмержицька В. 163
 Нестеренко В. 307
 Нор К. 308
- Омельченко Т. В.* 399 (упоряд.)
 Омеляненко В. 164
 Омеляненко С. 165
 Онишків З. 166
 Оньша Т. П. 399 (упоряд.)
- Орел Г. 377
 Орел Т. 378
 Орел-Сухомлинська Т. 379
- Паламарчук Л. Б.* 167
 Пальцева М. А. 168
 Пантилейчук Н. 309
 Пашкова А. 310
 Пащенко Д. 169
 Перевозник Л. 170
 Петренко О. Б. 19, 171
 Петрусенко С. Ю. 172
 Печенежська О. А. 352, 353
 Пироженко Л. 173
 Пироженко Т. М. 311
 Пінка Н. 380
 Побірченко Н. 174
 Полехіна В. 175
 Поніманська Т. 243
 Попенко О. 176
 Постельняк А. І. 177, 244, 245
 Потанюк Л. 178
 Потеха Л. 312
 Почиваліна Г. В. 179
 Прокопенко Л. І. 15
 Просенюк А. І. 180
- Радул В.* 181, 339 (ред.)
 Растригіна А. 182
 Рацул А. 183
 Ревнюк Н. 184
 Ржепецький Л. 355, 382, 383
 Рогова П. І. 98, 313, 398 (наук. ред.)
 Романенко Л. 314
 Руденко Ю. А. 185
 Русакова Т. 186
 Руснак О. М. 187
 Русова С. (перс.) 5, 17
 Рындак В. Г. 20, 188
 Рябоконт Л. 356
- Савлук А.* 315
 Савлук Г. І. 316
 Савченко Н. 189

- Савченко О. Я. 21, 190, 191, 357
Садова Т. А. 192
Садовий М. І. 384
Салосіна Т. В. 317
Сараєва О. 193
Сединкин А. Н. 194
Семез А. 195
Синьгун М. 318
Сівак Н. 196
Скалозуб Т. І. 197
Скалько С. Л. 387
Скачкова В. В. 198
Сковорода Г. (перс.) 17
Скомаровська І. А. 199
Скрипка Г. В. 200
Скуренко С. 55, 56
Слободянюк І. 201
Слюсаренко Н. 202
Сметанський М. 203
Сокирський В. В. 319
Соколова Л. 204
Соколовська О. 205
Соловей М. 206
Соловьев В. И. 207
Сопівник І. 208
Сорочан Т. 209, 210
Стельмахович М. (перс.) 17
Супрунюк Р. 320
Сургай О. 211
Сухомлинська О. В. 1 (упоряд.), 4 (наук. консул.), 6 (упоряд.), 212, 213, 214, 398 (упоряд.)
- Тарапака Н. В.* 215, 216, 321
Тарасова С. 217
Тігіна Р. 322
Ткаченко Г. О. 151
Ткаченко З. Ю. 358, 359, 390, 391
Ткаченко І. Г. (перс.) 373, 392
Ткаченко Л. 360, 361
Ткаченко О. 218
Ткачук Л. 219
Ткачук М. 220
Тоцька Т. 323, 324
Третяк О. П. 250
- Трифопова О. С. 221, 362
Троцько Г. 143
Тютюнник Л. І. 222
- Ульянич Т.* 251 (реж.)
Ушинський К. Д. (перс.) 5
- Фатєєва К.* 223
Федорченко Г. 3 (упоряд.)
Федяєва В. Л. 224
Філімонова Т. В. 4 (упоряд.), 225
Філоненко О. 226
Фурдуй С. 325
- Хайруліна В. М.* 227, 228, 248 (ред.), 326, 363
Харагірло В. Є. 229
Харлан Л. 327
Хемчян І. І. 364
Хижняк Б. П. 393
Хлебнікова Л. 394
Холтобіна О. 230
Хомутова Л. 328
- Цаль В. В.* 329
- Челпаченко Т.* 231
Чередниченко Д. С. 2 (перекл.)
Чернецька О. Г. 250
Черникова С. Л. 330
Чернова Т. 365
Черньонков Я. 331
Чженьси Ли 232
Чипиленко Н. 332
- Шейніна О.* 333
Шевченко І. А. 233, 234, 395
Шулікін Д. 366
- Щербина В.* 235
Щербина С. В. 334
- Юрченко Н.* 335
Юрчишин Г. 336
Юр'єва К. 236

Явтушенко Л. 396
Якименко С. 237, 252
Янъянь Ду 92
Ярошенко О. І. 238
Яцента Л. Ф. 239
Ящук І. 240

ГЕОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

Бровари, м. (Київ. обл.) 323, 324
Дмитрівськ, м. (Кіровогр. обл.) 328
Йосипівка, с. (Кіровогр. обл.) 245
Київ, м. 248, 251, 322, 326, 343, 345, 348, 349, 352, 356, 360, 363
Кіровоград, м. 261, 263, 274, 321, 350, 351, 354, 360, 366
Луганка, с. (Кіровогр. обл.) 303
Луцьк, м.
Миколаїв, м. 247, 355, 365
Ніжин, м. 246
Новоукраїнка, смт. (Кіровогр. обл.) 314
Обухів, м. (Київ. обл.) 341
Одеса, м. 344, 362
Онуфріївка, м. (Кіровогр. обл.) 307
Павлиш, смт. (Кіровогр. обл.) 241, 270, 271, 272, 273, 320, 355, 358, 359, 360
Петрове, смт. (Кіровогр. обл.) 293, 327
Полтава, м.
Світловодськ, м. (Кіровогр. обл.) 292
Шамраївськ, м. (Кіровогр. обл.) 269

ДОДАТОК

Заходи по відзначенню 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського в Україні у 2008 році

Київ

- *Червень* – презентації збірки казок В. О. Сухомлинського "Вогнегривий коник" (упорядник О. В. Сухомлинська) та наукової праці О. Савченко „Виховний потенціал початкової школи” – *Український колеж ім. В. О. Сухомлинського*
- *25 вересня* – міжвузівська студентська наукова конференція; тематична книжкова виставка – *Інститут розвитку дитини Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*
- *3 22 по 30 вересня* – виставка інформаційних матеріалів з фондів бібліотеки Національної академії державного управління при президентіві України – *Національна академія державного управління при Президентіві України*
- *24 вересня* – виставка документів „Учитель. Майстер. Зодчий” – *Педагогічний музей України АПН України*
- *27 вересня* – Міжнародна конференція – *Київський міський педагогічний університет імені Б. Д. Грінченка*
- *29 вересня* – відкриття пам’ятника В. О. Сухомлинському та презентація покажчика „В. О. Сухомлинський. Біобібліографія : 2001–2008 рр.”, підготовленого фахівцями Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського – *ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського.*
- *17 листопада* – семінар-практикум „Книга – невичерпне джерело виховання особистості в педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського” – *Національна бібліотека України для дітей*

Київська область

- 30 січня – науково-практичний семінар „Творча спадщина В. О. Сухомлинського у діалозі з актуальними проблемами сучасної початкової освіти” – *ЗОШ I–III ступенів № 1 м. Українка Київської обл.*
- *Лютий* – науково-практичний семінар ”Творча спадщина Василя Сухомлинського в діалозі з актуальними проблемами сучасної початкової освіти” – *ЗСШ I–III ступенів № 1 Обухівського р-ну Київської обл.*
- 17 квітня – науково-практичний семінар „Творче використання ідей В. О. Сухомлинського в роботі сучасного дошкільного навчального закладу” – *ДНЗ „Зірочка” м. Обухів Київської обл.*
- 24 вересня – педагогічні читання „Василь Сухомлинський – видатний педагог-гуманіст, мислитель ХХ століття” – *музей історії освіти Київщини та гуманітарно-педагогічний коледж Київського обласного інституту післядипломної освіти педагогічних кадрів.*
- 28 жовтня – II міські педагогічні читання для вчителів початкових класів та вихователів ДНЗ „Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: проблема морального становлення особистості” – *Броварська ЗОШ I–III ступенів № 3.*
- 14 листопада – науково-практичний семінар «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: ідеї, пошуки, перспективи» – *ДНЗ „Ялинка” м. Бровари Київської обл.*

Вінницька область

- 2 грудня – науково-практична конференція „Внесок В. О. Сухомлинського в розвиток педагогічної науки ХХ–ХХІ століття” – *Вінницьке Вище художнє професійно-технічне училище № 5*

- 30 вересня – обласна науково-практична конференція „В. О. Сухомлинський та найважливіші засади української педагогіки: демократизм, народність, природне виховання” – *Вінницький обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників*

Волинська область

- 30 жовтня – педагогічні читання „Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: ідеї, пошуки, перспективи” – *Волинський інститут післядипломної педагогічної освіти, Кафедра педагогіки і психології*

Дніпропетровська область

- 15 жовтня – засідання «Літературної вітальні» «Сердце отдал детям: Сказочник из Павлыша» – *Дніпропетровська обласна універсальна наукова бібліотека ім. О. Гончара*

Донецька область

- 18 серпня – педагогічні читання „Стежинами Вчителя...”. В рамках читань було проведено: науково-практичну конференцію „Педагогічні ідей В. О. Сухомлинського в сучасному вимірі суспільно-гуманітарної освіти”; круглий стіл „В. Сухомлинський ”Розмова з молодим директором””; методичне об’єднання вчителів початкових класів „Творча спадщина В. О. Сухомлинського у діалозі з актуальними проблемами сучасної початкової школи”; майстер-клас „Морально-духовний розвиток особистості на засадах педагогічної спадщини В. О. Сухомлинського”; круглий стіл „Формування ціннісних орієнтацій у школярів через вивчення педагогічної спадщини В. О. Сухомлинського” – *Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти*

Житомирська область

- 22 січня 2009 р. – педагогічні читання – *Володимир-Волинський педагогічний коледж ім. А. Ю. Кримського*

Запорізька область

- 28–29 вересня – тематичні семінари – *Запорізький національний університет*
- 30 вересня – тематичний лекторій та літературно-музична композиція „Педагогіка серця В. О. Сухомлинського” – *Бердянський державний педагогічний університет*

Івано-Франківська область

- Вересень – урок-спілкування „Стежками любові і добра” – *Івано-Франківська обласна універсальна наукова бібліотека ім. І. Франка*

Кіровоградська область

- Вересень – „Тиждень молодого вчителя – 2008” (37 обласний зліт), присвячений 90-річчю від дня народження В. О. Сухомлинського – *Кіровоградська область*
- 25–26 вересня – III Міжнародні та XV Всеукраїнські педагогічні читання „Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: ідеї, пошуки, перспективи” – *Кіровоградський державний педагогічний університет ім. В. Винниченка, Павлівська ЗОШ ім. В. О. Сухомлинського*
- 25–26 вересня – обласна педагогічна виставка „Педагогічні ідеї В. О. Сухомлинського в освітньому просторі сьогодення”

Луганська область

- 3 жовтня – науково-теоретична конференція „Педагогічні виміри В. Сухомлинського в сучасному освітньому просторі” – *Лисичанський педагогічний коледж*

- 7 жовтня – круглий стіл „Педагогіка Сухомлинського – педагогіка XXI століття” – *Лисичанський педагогічний коледж*

Львівська область

- 28 вересня – наукова конференція – *Львівський національний ун-т ім. І. Франка*
- 7 жовтня – науковий семінар – *Львівський національний університет ім. І. Франка*

Миколаївська область

- Січень – педагогічні читання серед студентів – *Інститут педагогічної освіти Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського*
- 24 квітня – Міжнародна студентська науково-практична конференція „В. О. Сухомлинський і сьогодні” – *Миколаївський державний університет імені В. О. Сухомлинського*
- Серпень – конференція педагогічних працівників „Суспільне та родинне виховання дітей у контексті педагогічної спадщини В. О. Сухомлинського” – *Управління освіти Миколаївської міської ради, Науково-методичний центр*
- 4 жовтня – поїздка студентів Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського до Павлиша
- 26 листопада – обласні педагогічні читання „Серце віддане дітям” – *Миколаївська обласна державна адміністрація*

Одеська область

- 15–17 вересня – Всеукраїнська науково-практична конференція „В. О. Сухомлинський і сучасність: до 90-річчя з дня народження” – *Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського*

Рівненська область

- 22–23 вересня – V регіональні педагогічні читання „Життєве устремління за В. О. Сухомлинським” – Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти та Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”

Сумська область

- Вересень – Всеукраїнська науково-практична конференція „Виховання дбайливого ставлення до природи у світлі педагогічних ідей В. О. Сухомлинського” – Сумський обласний центр позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю

Черкаська область

- 27 березня – регіональні педагогічні читання „Василь Сухомлинський і школа ХХІ століття” – Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
- 26 вересня – науково-методична конференція „Формування духовного світу особистості школяра у творчій спадщині В. О. Сухомлинського та в сучасних наукових доробках” – Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників

Чернігівська область

- 17–18 жовтня – обласна науково-практична конференція „Використання педагогічної спадщини визначного педагога-гуманіста В. О. Сухомлинського в інноваційній розбудові школи в Україні” – Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
- 27 вересня – науково-практична конференція „Гуманізм – замість прагматичної педагогіки” – Тростянецька середня школа

ЗМІСТ

Від упорядника	
Розділ 1. Твори В. О. Сухомлинського	
Окремі видання.....	
Статті, фрагменти творів у збірниках та періодичних виданнях.....	
Розділ 2. Документи про В. О. Сухомлинського	
2.1. Наукові дослідження педагогічної спадщини В. О. Сухомлинського	
Окремі видання.....	
Статті в збірниках та періодичних виданнях.....	
2.2. Використання в роботі навчальних закладів педагогічних ідей В. О. Сухомлинського	
Окремі видання.....	
Статті в збірниках та періодичних виданнях.....	
2.3. Педагогічні читання, наукові конференції, семінари до 90-річчя В. О. Сухомлинського	
Окремі видання.....	
Статті в збірниках та періодичній пресі.....	
2.4. Спогади та нотатки про В. О. Сухомлинського	
Бібліографічні видання	
Рецензії	
Допоміжні матеріали	
Іменний покажчик	
Географічний покажчик	
Додаток	
Заходи по відзначенню 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського в Україні у 2008 році	
Зміст	